

AVE MARIA

Nabožno-poučni
mesečnik.

—
LETNIK XXI.

(1929)

Štev. 1.

—
Izdajajo
SLOV. FRANČIŠKANI
V AMERIKI.

Manager-Vodja uprave:
Rev. Blanko Kavčič.
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

"AVE MARIA"

Issued every month by
THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443, Lemont, Illinois.

Editor — Urednik:
Rev. Salezij Glavnik,
P. O. Box 443,
Lemont, Ill.
Phone Lemont 100-J2

In the interest of the Order of St. Francis.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance or mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Z dovoljenjem in odobrenjem prečastitega predstojništva.

KOLEDAR za leto 1929.

Ima izredno zanimivo vsebino. V njem je skoro vse izvirno. Marsikaj, kar je prinesel letošnji koledar, bo obdržalo trajno vrednost. Trajne vrednosti je med drugim izboren spis dekana Šavsca o profesorju čebelarstva Rev. Jagru. Izredno zanimiv je tudi članek našega pesnika Mr. Ivana Zormanca o "Petju in narodnosti v Clevelandu". V koledarju je zraven tega še poseben Mladinski oddelek z angleškimi članki. Stariši, opozorite na to vašo mladino!

Vse rojake bodo nadalje zanimala številna poročila iz naših naselbin v Ameriki. Velike važnosti je zlasti tudi razgled po katoliškem svetu izpod peresa prof. Pavlina. Politični pregled pa je zopet zelo skrbno sestavil prof. dr. V. Šarabon.

Rojaki, sezite po novem koledarju in ga čim prej naročite pri Upravi Ave Marije, Box, 443, Lemont, Ill.!

Iz Upravištva.

Romarjem in drugim Slovincem po širni Ameriki naznanjamo, da imamo v zalogi različne molitvenike, rožne vence, svetinjice, kipe in razne znake. Lemontski samostan je dal naročiti tudi zelo lepe razglednice in te razglednice Vam pošljemo na dom, ako jih želite. Prav po ceni so, dasiravno so nekaj izrednega. So peterobarvne in na izbiro so Vam štiri različne vrste: Samostan od spredaj, Cerkev od znotraj, Romarski dom, Pogled na jezero ob shodu. — Naročite jih, dokler so še v zalogi! Razveselili se jih boste, ko jih boste videli.

Izmed knjig zlasti priporočamo: **Sv. pismo nove zaveze; Apostolski molitvenik**, v katerem se nahajajo prelepe vzhodne obhajilne molitve; **Zvezde in cvetice**, kjer boš našel marsikaj, kar ti bo povzdignilo srce k Bogu; **Žena z zaprtimi očmi**, krasen roman služkinje-plemkinje.

Pri nas zamorete naročiti tudi **dr. Kernovo knjigo English-Slovene Reader**. Kdor pa hoče tukaj rojenega Slovence razveseliti z lepim angleškim prevodom najbolj znanih slovenskih pesmi, naj piše **Mr. Ivanu Zormanu, 6820 Edna Ave., Cleveland, Ohio**.

Ne odlašajte, obnovite naročnino za Ave Marijo!

Tistim, ki že dalj časa dolgujejo za naš list, smo poslali prošnje za obnovitev naročnine. Naj se vsi odzovejo in naj ostanejo zvesti edinemu katoliškemu mesečniku za Slovence v Ameriki. Podpirali ste ga velikodušno tedaj, ko so bili težki časi zanj in ko je moral orati ledino katoliške misli med ameriškimi Slovenci. Podpirajte ga tudi sedaj, ko gleda s samozavestjo naprej v lepšo bodočnost.

Vemo, da Vas stiskajo slabe delavske razmere, vendar pomislite, da se zaveden katoličan ne ustraši žrtev. Glejte, **niti enega centa na dan Vam ni treba žrtvovati** in Ave Maria bo plačana za eno leto. Če ne morete plačati naročnine za celo leto, plačajte samo za pol ali samo za četrt leta. Povejte, da imate voljo, podpirati še z naprej naše dobro delo in nam pomagati pri rešitvi neumrjočih duš. Gospod Bog Vam bo gotovo plačal Vašo pomoč in Vam pomagal pri Vaših podvzetjih. Zaupajte vanj in podpirajte nas še nadalje. To Vam kličemo iz dna srca:

Slovenski frančiškani v Lemontu, Ill.

“AVE MARIA”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Januar 1929.

Z Bogom in Marijo za narod!

21. letnik.

Urednikova uvodna beseda.

RALJ je umrl, živel nov kralj!

Staro leto je na Silvestrov večer zatonilo za gorami časnosti in se pogreznilo v morje brezkončnosti. Na obzorju časa se je prikazalo novo mlado leto. Nove nade prinaša s sabo, nove upe in novo delo, pa tudi nove bridkosti in nove težave. Da bi bile predvsem težave manjše in bridkosti življenja krajše, to so želje slehernega, ko stopa v novo leto. Zato si tudi v novoletnih voščilih voščimo zdravja in sreče in zadovoljnosti in mnogo sončnih dni.

Tudi urednik Ave Marije čuti dolžnost, da želi ob nastopu leta vsem naročnikom in sotrudnikom vse najboljše za dušo in za telo. Priporoča se naklonjenosti tukajšnjih in perkoceanskih Slovencev in jih prosi, naj nas še nadalje podpirajo pri listu s svojo velikodušno pomočjo. Zagotavljamo jih, da bomo tudi mi z naše strani vse storili, kar bo koristilo listu in lepi ideji, ki jo zastopamo.

Takoj s prvo številko smo pokazali dobro voljo, ker smo ji dali novo obleko. Naslovno sliko je naslikal tisti umetnik, ki je oskrbel novo naslovno sliko našemu letošnjemu koledarju, namreč Rev. Blaž Farčnik; O.F.M. Upam, da bo vsem ugajala. V njej je prelepo izražen namen našega lista: delati za Boga pod Marijinim varstvom. Tudi način našega dela izraža prav jasno naslovna slika. Oljkična vejica v kljunčku golobčka izraža namreč mir in ljubezen. V miru in ljubezni hočemo delati za božje kraljestvo na zemlji. To smo pokazali v pretečenem letu, tej smeri bomo skušali slediti tudi v novem letu. Tak cilj si je postavila tudi moderna krščanska apologetika, ki hoče nasprotnike pridobiti s tem, da mirno in stvarno slika lepoto krščanske resnice. Eden najlepših zgledov k temu je mojstersko delo dr. Karla Adama, nemškega vseučili-

škega profesorja, ki nosi naslov: Das Wesen des Katholizismus (1924).

Z isto ljubeznijo kakor hočemo služiti večni resnici, z isto ljubeznijo bi radi tudi združili vse dobromisleče katoliške Slovence v Ameriki. Da bi nehali prepripi med osebami in da bi vsi odločno korakali proti skupnemu cilju, to je naša srčna želja. Take skupnosti in edinosti nam je zlasti v novem letu neobhodno potrebno, če hočemo, da bo katoliški shod, ki ga imamo v načrtu, za vse ameriške Slovence triumf in mejnik nove dobe. Kdor ni slep, bo rad priznal, da potrebujemo novih pobud in novega navdušenja, da bomo kos svoji nalogi. Vseslovenski katoliški shod nam bo dal smernic, vnel nam bo naša srca z ognjem navdušenja ter nas vzpodbudil k temu, da bomo v dejanju izpolnjevali to, kar verujemo. Kolike koristi so že imeli razni katoliški shodi! Kako je zavelo novo življenje med celim narodom! Opozarja nas na take koristi katoliških shodov med Slovenci zlasti najnovejša knjiga priznanega pisatelja Franca Erjavca, Zgodovina katoliškega gibanja na Slovenskem (Ljubljana, 1928). Zatorej stopimo skupaj in vsi delujmo za uresničenje velike ideje, za uresničenje vseslovenskega katoliškega shoda v Ameriki!

Če bomo z uspehom uresničili to veliko idejo, tedaj pa bomo lahko začeli s pokrajinskimi katoliškimi shodi, kar je nedavno prav povdaril Rev. Trunk v Amerikanskem Slovcu.

Kakšne pa so zlasti koristi velikih katoliških shodov? Zraven navdušenja za katoliške ideale, pride tudi navdušenje in razumevanje za druge katoliške naprave, za katoliško Jednoto, za katoliške liste, za katoliške župnije in šole. Vse krščansko življenje bi zavalovalo in se poglobilo. V svoj moččen val bi pritegnilo marsikaterega, ki sedaj stoji ob strani in omahuje. Marsikdo, ki je sedaj na-

sproten naši misli, bi se zganil in šel vase kakor izgubljeni sin v evangeliju. Začutil bi v sebi domotožje po tistem najdražjem iz svoje mladosti, začutil bi v svoji notranjosti hrepenenje po tistem srebrnem studencu, ki bi izmil njegove rane. Saj ni nihče tako brezvesten, da ne bi vsaj tuintam pomislil, kaj je njegovega življenja cilj na zemlji. Da bi bilo s smrtjo zanj vse končano, ne bo verjel, če hoče biti odkritosrčen sodnik svoje vesti. Vest nam namreč tako očito in močno priča o življenju po smrti, da tega glasu ni mogoče prepiti in ga zamoriti. Ves smisel življenja je usmerjen v posmrtnost. Posmrtno življenje pa je bistvo krščanske religije, ki nas ravno vsled te resnice napolnjuje s sladko tolažbo in s preveselim upanjem. Tej krščanski resnici hoče dati povdarek vsak katoliški shod, dosledno torej tudi oni na ameriških Brezjah.

Saj je vendar prevažen zaključek iz te resnice izredno koristen za naše življenje! Drugačno bo pač naše življenje, če gledamo vse "sub specie aeterni" (pod vidikom večnosti), kakor če nimamo vere v posmrtnost. Kdor ne veruje v povračilo tudi nevidnih hudobij, tisti ne bo tehtal in izbiral sredstev, kadar hoče doseči kak časni cilj. Socialnemu redu bi se pa gotovo morali izpodkopati temelji, če bi nasproti prevratnim silam ne zastavili etičnih načel naše svete vere. To se kolikor mogoče slovesno izvrši pri večjih ali manjših katoliških shodih. Izvršilo se bo tudi na vseslovenskem katoliškem shodu. Tedaj bomo že s svojim nastopom manifestirali moč katoliških idej, praktični smisel pa jim bomo vtisnili v krepkih in jedrnatih resolucijah. Po teh resolucijah bomo uravnali svoje življenje. Komur je torej kaj na katolicizmu, komur ni katolik samo lepa beseda, tisti mora biti z dušo in telesom za vseslovenski katoliški shod. Kdor bi se smatral za katolika, a bi stal sedaj ob strani, tisti ni vreden katoliškega imena! Kdor sedaj-le ne dela z nami, tisti ne razume potreb časa. Upam, da ste me razumeli in da boste tudi razumeli pomen vseslovenskega katoliškega shoda. Vsi torej na delo, vsi brez izjeme na delo za sveto stvar! Proč z oseb-

nostmi, proč s predsodki in omahovanjem, proč z vsako lokalno politiko! Mi imamo veliko večjo reč pred očmi, zatorej morajo mirovati vse postranske in malenkostne sodbe. Naj bo Gospod Bog z nami, da bomo razumeli velik trenutek in mu žrtvovali vse svoje moči!

Urednik prosi vse čitatelje Ave Marije, da bi molili za uspeh pri delu za vseslovenski katoliški shod. Če bomo namreč z njim uspeli, bomo uspeli tudi pri vsem našem delu za uveljavljanje katoliških načel.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

PROŠNJA ZA MILOST ZVESTOBE.

(Po duhovnih vajah.)

Življenje novo hočem zdaj pričeti! —
Ne vzemi luči, Oče moj nebeški!
Ne morem se na šibki trs opreti:
iz sebe zmorem le nezvest postati
in znam le prelomiti — Stvarnik moj! —
svetosti jasne večni zakon tvoj . . .

Ne vzemi luči, Oče trikrat sveti!
O, drži me: odprto še je brezdno, —
še hodi zver, ki hoče me požreti . . .
Roke moj duh proseče k tebi dviga:
Poslušaj, Večni, vzdih iskren, globok,
naj bom za vselej, Oče, tvoj otrok!

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

NOVO LETO.

(Praznik Obrezovanja Gospodovega.)

PREJŠNJIH časih je bila navada, da so si takozvani izobraženejši ljudje, če so vstopili v kako višjo službo, če so pričeli važno dobo svojega življenja, izbrali kako geslo, po katerem so se ravnali v poznejšem življenju. Taka gesla si izbirajo katoliški škofje še vedno. Pa tudi za nas je novo leto pričetek nove dobe, je čas, v katerem si treba izbrati geslo. Je pa li za katoličana kako krasnejše geslo, kakor če pogosto vzdihnemo: "Naš ljubi Gospod Bog!" Jezus sam je rekel: "To je večno življenje, da bi vsi spoznali Tebe, edinega, pravega Boga, in njega, ki si ga poslal, Jezusa Kristusa." (Jan. 17, 3.) Sklenimo, da se bomo v bodočem letu pečali z Bogom!

1. **BOG JE.** — Navadna ura nam pove, da jo je nekdo moral pognati, da gre. Hiše, palače, cerkve, stroji nam dokazujejo, da so ljudje, veščaki storili vse to. Vesoljstvo v svoji celoti in posameznosti, z nešteti svetovi, s pravilnim menjavanjem dneva in noči, menjavanjem letnih časov, nam jasno dokazuje: **BOG JE!** Arabski jezdec je na vprašanje, je li Bog, rekel: "Iz sledov v pesku poznam, je li šel tu človek ali kaka zver; in ne vem, katera stvar na svetu bi me ne opominjala na vsemogočno roko božjo?" Newton, proučujoč zvezdoslovje, je snel klobuk raz glavo iz spoštovanja do Stvarnika. Naravoslovec Linne je rekel: "Podajte mi najnavadnejšo rastlino in dokazal bom, da je Bog." Sv. pismo pravi: "Norec govori v svojem srcu: Ni Boga!" (Ps. 13, 1.)

Ni bilo in ni naroda, ki bi ne bil poznal in ohranil v svojem srcu navnega zakona, zapisanega v srcu.

2. **KAJ JE BOG? Je božje bitje.** Kaj je Bog, oziroma, kaj je božje bitje, ne vemo. Naš razum je nepopoln, zato je tudi naše spoznavanje Boga nepopolno. Sv. Tomaž Akvinski razlaga to resnico tako: "Naša duša ne vidi Boga, spoznava ga pa iz del. Toda ta dela ga ne javljajo popolno, kakor nam glas človeških korakov ne razloži in pojasni mnogo o bitju človeka. Božja dela ne javljajo vse Njegove moči, modrosti, svetosti." — **Je božja popolnost.** — Bog ima vse popolnosti v največji meri: nespremenljivost, večnost, vsepričujočnost, resničnost, dobrotljivost, razum, voljo, moč.

Da spoznamo Boga, to je naša glavna naloga. "Ne hvali se modrijan s svojo modrostjo, ne hvali se

močni s svojo močjo, ne hvali se bogati s svojim bogastvom. Toda s tem se hvali, kdor se hvali, dasi ve in pozna, da sem jaz Gospod." (Jer. 13, 23.) Ne zadošča pa samo, da Boga spoznamo, moramo ga tudi ljubiti. Sv. Frančišek Asiški je obiskal soprobrate, da bi videl, kako napredujejo v bogoslovni vedi. Slišal je, kako dokazujejo, da je Bog. Z gorečnostjo jih je opominjal: "Iščite dokaze za gorečo ljubezen božjo, ne pa za njegovo bivanje." Izgovarjali so se, da na ta način raste njihova ljubezen do Boga. — Naj tudi nas razvname današnje premišljevanje! Z apostolom Pavlom vzdihnimo: "V Njem živimo, v Njem se gibljemo, v Njem smo (Dej. Ap.), Njega ljubimo na veke vekov." Amen.

* * *

PRAZNIK SV. TREH KRALJEV.

(Razglašenje Gospodovo.)

Kakor Modri z Jutrovega, moramo tudi mi iti za zvezdami, da bomo spoznali Boga, k Njemu prišli in ga vedno slavili.

1. **Zvezde na nebu.** — One nam povedo, da je Bog Stvarnik. "Išči nad nami", pravi sv. Avguštin. Njihovo število in velikost nam oznanjata, kako močan je Bog. Njihov red, njihovo redno gibanje nam oznanja, kako moder je Bog. Blagodejni vpliv vesoljnega ozvezdja nam pove, kako dobrotljiv je Bog. Zvezde nas uče vere, zaupanja, ljubezni. Nebesa oznanjajo slavo božjo . . . Poglej proti nebu, otrok moj, je rekla makabejska mati . . .

2. **Zvezde v nebesih.** — Dan za dnevom slavi cerkev god kakega svetnika. **Svetniki** žare kakor zvezde (Mat. 13, 41). Dokler so živeli svetniki na svetu, so svetili s svojim zgledom in nam svetijo še danes. **Marija**, njihova kraljica je zvezda-jutranjica. Sveti s svojim dostojanstvom (zato jo častimo), sveti nam s svojimi čednostmi (zato po posnemajmo), sveti nam s svojo slavo in močjo (zato se zatekajmo k nji in jo kličimo na pomoč). Vse zvezde pa oblede pred soncem, ki je **Jezus Kristus**. S svojim učenjem, s svojim zgledom, s svojo smrtjo je pregnal temo zmot in greha. On nam je pokazal pot, ki pelje v nebesa.

Hodimo za lučjo božjega nauka, pa bomo našli zveličanje. Amen.

* * *

PRVA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Deček pa je rasel, poln milosti, in milost božja je bila v njem. Luk. 2, 40.

Kristus je rasel poln milosti, in milost božja je bila v njem, pravi evangelist. Da bodo tudi vaši

Koledniki.

otroci, ljubi stariši, rastle in napredovali v milosti božji, je treba, da bo

1. **Čuvalo vaše oko.** Otrokom grozi nevarnost iz njihove notranjosti. So to razne strasti. Vrtnar pregleda vsak dan svoj vrt, ni li v njem kakega plevela ali mrčesa. Tako morate tudi vi paziti, da se ne bo vkoreninil v duši otrok plevel in škodljivi mrčes: laž, nepokorščina, jeza. Otrokom grozi nevarnost od drugih, pogosto celo od sorodnikov. Vedno dobro pazite, da bi vas kdo ne okradel; zato pa tudi pazite, da otrokom ne bo nikdo ukradel sramežljivosti. Sovražnik zasleduje vaše otroke povsod, na ulici, v raznih družbah. Ne dovolite, da bi otroci hodili, kamor bi se jim zljubilo!

2. Je treba, da jih **opominjajo vaša usta.** Sveti Janez Krizostom pravi: Kdor zanemarja dolžnost, da bi vodil bližnjega k pobožnosti in kreposti, je ravno tak ko morilec. Oko, ki čuje, omeji zlo, usta, ki opominjajo, vedno koristijo. Očetovih besed ne bodo otroci pozabili. Kakor zvezda so jim, ki jim sveti v temi življenja, palica so jim, na katero se opirajo. Svarite jih pred grehom! Sv. Blanka je rekla: "Ljubim te, moj sin! Moja tolažba si in upanje naroda; rajši bi te pa videla mrtvega in v grobu, kakor pa, da bi doživela, da bi storil smrten greh." Utrujate jih v dobrem! Opominjajte jih, kako ceno ima duša pred Bogom! Pobožnost, pokorščina, poštenost, ljubezen do dela, to bo najlepša dedščina, katero jim boste zapustili.

3. Je treba, da **roka kaznuje.** Kaznujte premišljeno, potem bo kaznen dobro delo; strla bo huda nagnjenja. "Kdor ne rabi palice, sovraži svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno svari" (Preg. 13, 14). "Nespamet je zavezana v srcu dečkovem; toda svarilna palica jo prežene" (Preg. 23, 13). "Ne pripuščaj ga v mladosti njegovi volji . . . pripogibaj njegov vrat v mladosti, dokler je še otrok, da ne postane trdovraten, in da te ne bo bolelo srce" (Sirah 23).

4. Treba, da **molite iz srca.** Besede apostolove: "Nič ni tisti, kateri sadi in nič ni, kateri priliva, ampak Bog je, kateri daje rast" (1. Kor. 3, 7) veljajo tudi o vzgoji otrok. Stariši potrebujejo pri tej tako važni nalogi božjega blagoslova. Treba je molitve, da bodo njihove besede in opomini obrodili sad. Sv. Ambrož je rekel Moniki: "Zaupaj, mati, kajti nemogoče je, da bi se pogubil sin matere, ki je toliko molila."

V nebesih vas bo čakala krona slave, če bo sedaj vaše oko čuvalo, usta opominjala, roka kaznovala in srce molilo. Amen.

* * *

DRUGA NEDELJA PO SV. TREH KRALJIH.

Bila je ženitnina v Kani galilejski, in mati Jezusova je bila tam. Jan. 2, 1.

Karkoli je zapisano, je zapisano v naše poučnje. Učimo se torej od oseb v evangeliju!

1. **Kristus je pomagal šele v največji sili,** ni takoj uslišal prošnje svoje matere. Sicer bi ne bili zadostno cenili njegovega dela. Bog dopušča, da je slaba letina, pošilja sušo, pošilja obilen dež, da bi mi spoznali, da je ON, ki nam daje vsakdanjega kruha. Učimo se prositi, moliti in se zahvaljevati!—Bog pomaga, ko je sila najhujša! Spomnite se viharja na morju! In ko nam pomaga, nam pomaga v obilnosti. V puščavi ni samo nasitil ogromne množice, ostalo je še celih dvanajst košev koscev kruha. — Če vedno ne podeljuje v obilnosti, je vzrok, ker bi nam bilo to morda v škodo. Ker se je Izraelcem dobro godilo, so postali lahkomisljeni; čim boljša je bila letina, toliko več malikov so si postavili.

2. Marija je **mogočna.** Na njeno prošnjo je Gospod pomagal. Skrbna je, nikdo je ni prosil na ženitnini. Koliko bolj bo skrbela, če jo bomo prosili. Mogočna je bila na zemlji, še veliko mogočnejša je sedaj, ko je kraljica nebes in zemlje!

3. **Učenci so verovali,** ko so videli čudež, zapustili so vse in šli za njim. Tudi nam so znani čudeži, slišali smo o njih, o čudežih Gospodovih, o čudežih svetnikov, o čudežih v Lurdu. Verujmo trdno stanovitno, ne bodimo omahljivi!

4. **Svatje na ženitnini** so se veselili z Gospodom in niso prekoračili meje zmernosti, tudi ko je bilo dovolj dobrega vina. Kristjan se vsede k mizi z Bogom, z molitvijo, uživa od vsega zmerno. Kjer ni zmernosti, je kreg in prepir! Kristus je pri gostiji pokazal svojo slavo, da bi vsaj kristjan pri jedi in pijači ne kazal svoje sramote!

5. **Starešina** je rekel: "Vsak človek postavi najprej dobro vino, potem slabše." Tako ravna svet! Obljubljuje med, daje pa strup. Bog ravna ravno narobe: "Sedaj imate žalost," je rekel Gospod apo-

stolom, "pa vaša žalost se bo v veselje spremenila." "Kdor hoče za menoj, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj."

6. **Služabniki** niso vprašali po vzroku, zakaj naj nalijejo vodo v vrče. Gospod je rekel: Napolnite jih! — in storili so tako. Rečem li služabniku, pravi svetopisemski stotnik, stori to, pa ne bo storil? Vidite, kaka pokorščina! "Napolnite jih do vrha," je rekel Gospod. Niso se izgovarjali, češ, to bo preveč dela, da bodo vrči pretežki. Z veseljem so ubogali, dasi Gospod in Mati Marija nista bila njihova predpostavljena.

Učimo se tudi mi iz evangelija. Amen.

* * *

PRVA PREDPEPELNIČNA NEDELJA.

(Septuagesima.)

So godrnjali nad gospodarjem. Mat. 20, 11.

Komaj so delavci, katere je najel gospodar, delali en dan, so bili že nezadovoljni in so godrnjali. Vstajajo proti gospodarju, preklinjajo ga in si iščejo druge službe.

Tudi ljudje opuščajo svojega gospodarja, izogibljejo se službi božji, pa zakaj? Radi **napuha, zanikrnosti in površnosti**.

1. Ko se je Filip pridružil Jezusu Kristusu, bi bil tudi Bartolomeja rad pridobil za njega. Zato je šel k njemu in mu rekel: "Pojdi, Odrešenika smo našli." In poln radovednosti je vprašal Bartolomej: "Kdo pa je to?" Filip je rekel: "More li iz Nazareta kaj dobrega priti?" Ni še videl Jezusa, pa ga je že obsodil, tako da ga je moral Filip pregovarjati: "Pojdi in poglej." Tako ravnajo mnogi ljudje še dandanes. Ne poznajo Jezusa Kristusa in njegovega nauka, pa že skomizgajo z rameni in pravijo: "To se je dandanes že preživelo. Veda je, ki sedaj gospodari, vsak mora zase poskrbeti. Pozabljajo pri tem na Gospodove besede: "Vsa modrost sveta je blaznost pred Bogom."

V svoji domišljavosti so si hoteli nekoč tudi angeli sami vse dobro in lepo urediti in preskrbeti ter

so sklenili: "Nad božji prestol bomo postavili svoje sedeže in ne bomo več služili Bogu." Ne potrebujemo več tega gospodarja nad nami, so si mislili, a zaslužili so si s tem večni pekel.

2. To se še vedno ponavlja pod drugo krinko, če namreč človek zapusti delo Gospodovo iz zanikrnosti in lenobe.

Filistejci so se borili proti Izraelcem in njihov velikan Golijat jih je pozival na dvoboj. David bi se bil moral boriti proti Golijatu, pa ni mogel niti hoditi. Odložil je težki oklep, ker ga ni bil navažen. Slični oklep v obrambo proti sovražniku je imel v mislih sv. Pavel, ko je napisal besede: "Stojte torej, ob ledjih opasani z resnico in oblečeni z oklepom pravičnosti, na nogah obuti s pripravljenostjo za evangelij miru, zraven še zgrabite ščit vere, vzemite čelado zveličanja in meč Duha" (Efež. 6, 16). To je orožje, s katerim se moramo boriti za svojega Gospoda. Ali nam ni to orožje pogostokrat pretežko, da ga odložimo, ker ga nismo bili navaženi?

Krivoverec Melanchton je na vprašanje svoji umirajoči materi odgovoril: "V naši veri se lahko živi, pa težko umira; v tvoji se težko živi, pa lahko umira, zato ostani, kar si."

3. Površnost, površno delo, nad katerim človek nima nikakega veselja in koristi, je pogosto vzrok, da človek zapusti gospodarja. Če moliš tako, kakor da bi samo Boga skušal, če greš v nedeljo v cerkev, pa si tam, kakor bi tam sploh ne bil, če ti je vera mrtva, kje, prijatelj, boš zadobil moč za službo božjo, kje navdušenje, da boš vztrajal do konca? Kako boš mogel na sebi okušati Kristusove besede: "Moj jarem je sladak, moje breme je lahko," če se vsakemu delu v vinogradu Gospodovem izogibaš? Čutiš le teža dela, ne občutiš pa njegove sladkosti.

Če hočete ostati v Gospodovi službi, varujte se napuha, varujte se lenobe, varujte se površnosti, ne pozabite Gospodovih besed: "Kdor vztraja do konca, ta bo zveličan." Amen.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

DUHOVNO PREROJENJE.

Ti blagi čas duhovnih vaj,
ko hrup in šum sveta potihne,
ko milost jasna v dušo dihne,
povede k Bogu jo nazaj!

Kako si često bil nezvest,
povej skesano vse od kraja! —
V ljubezni božji duh se taja . . .
"Zaupaj!" — kliče mirna vest.

Govori, Večni, ti samo!
O Sin najvišjega Očeta,
ti luč, Odsev, Beseda svéta,
ti ključ, odpirajoč nebo! —

Duhovne vaje! — O Gospod,
tvoj grom oznanja, da si žaljen . . .
Zdaj jasno je . . . Za vse zahvaljen!
Pred sabo vidim novo pot . . .

Kazimir Troha in njegova družina.

Pruredil P. P.

ISTI dan pred božičem ponavadi Kazimir Troha, nižji uradnik, ni šel pred deseto uro v urad. Že več let zaporedoma je na ta dan od osme do desete ure hodil po Drenikovem trgu gori in doli, kjer so prodajali vse najlepše stvari za ta večer. Za sveti večer namreč, ko vsaka družina sedi na gorkem okrog mize in se veseli darov, ki jih je prinesel Jezušček iz nebes in jih razobesil po vejah božičnega drevesca. . . Kazimir Troha torej, nižji uradnik in pisar v Jelenčevi pisarni, je hodil po trgu od stojnice do stojnice in ogledoval. Samo ogledoval, ker kupiti je itak vedel, da ne bo mogel! Pa je bil vesel; da je mogel vsaj ogledovati vse tiste lepe stvari, ki jih mati narava celo ob tako poznem zimskem času nudi svojim zemljanom. Veselilo ga je, ko je gledal vrvenje ljudi in vsele otroke, kako so z očmi premerjali ravne smrečice, zasajane v križni podstav, ki so imele nocojšnji večer krasiti marsikako bogato mizo. Potem pa, kolači in potice, sadje in raznovrstne igrače. . . Ob pogledu na sladčice in pekarije so prišle celo Kazimirju sline v usta in solze v oči. . . Pomislil je na svoje male doma. In ker je imel navzlic svojim petinpetdesetim letom še zelo živahno domišljijo, si je prav živo predstavljal, kako ima on — Kazimir Troha — sedajle polne žepe denarja in je prišel na trg, da kupi tega in onega za nocojšen večer. Najprej da bo treba kupiti smrečico — seveda onole največjo in najlepšo. Potem torto in sladčice pri onile ženi, ki je snažno oblečena in ima stojnico pregrnjeno z svežimi prti. Tam v prodajalni pa najlepše zlate verižice, konjičke, orglice, svečice, zvezdice. . . Potem pa še drugo, kar je treba k jaslicam. Jerica, njegova najstarejša, jih je bila postavila podnevi in pritrčila v kotu za mizo; zdaj čakajo le še okraskov. Kako se bo veselilo vseh njegovih pet malih ob pogledu na svetlo drobnarijo. Celu Jerica, ki ima devetnajst let, bo postala otročja in se bo smejala in veselila z mlajšimi bratci in sestricami! Da, in žena Klara! Blaga ji mora kupiti za novo zimsko obleko; ta ki jo nosi sedaj je še od lani in je nekam odrgnjena. . . Za Jerico bo najbolj primerna kaka knjiga v zlati vezavi; kak Gregorčič na primer, ker dekline rado bere. Pa tudi nekaj za obleko, ker dekline je lepo, kdo bi tajil, in lepemu obrazu tako pristojna kaj lepega pri obleki. . . Mali Žoržek bo dobil Turka s sabljo, Anica pa mačico, tako ki zamijavka, ako jo potegneš za rep. Onale puška pa, ha, ki se sproži in vrže klinec — to bo nekaj za Tinčeta, ki hoče biti že velik in ob vsaki priliki posnema vojaka na straži. . . Ah, kakšno veselje bo nocoj doma — pravzaprav bi bilo nocoj doma. Toda, ti moj Bog! — In Kazimir Troha se je zdramil iz svojih sanjarij in se spomnil, da so njegovi žepi prazni. . . Kaj mu je kazalo drugega, nego posili odtrgati oči od stojnic in izložb in iti v urad?

Nekaj svitlega in veselega je pa danes vendarle bilo v duši uradnika Kazimirja, kar mu je olajšalo bolelost, ki jo je čutil vsled pomanjkanja denarja. To so bili njegovi novi škornji iz pravega boks-usnja, ki jih je imel danes vprvič na nogah. To ga je zato tolikanj veselilo, ker novih čevljev že zdavnaj ni imel na sebi in pa — in to je bilo glavno! — ker so bili škornji božično darilo, ki sta mu jih poklonili za letošnji božič žena Klara in hčerka Jerica. Med potjo v urad je prešel v mislih vso zgodovino škornjev in prišel do zaključka, da sta Klara in Jerica dve vdani duši, za kateri svoj živi dan ne bo mogel Boga zadosti zahvaliti. Že izza lanske zime, ko se je bil nekoč v mokrem vremenu prehladil in dobil hud revmatizem v kolena, je bil zapazil, da sta Klara in Jerica pogosto na tihem stikali glavi in gojili neko skrivnost, ki je on na noben način ni smel zvedeti. Vsaj petkrat je bil prišel tekom leta čevljar Jeretina, ki je stanoval v sosednem traktu, in je imel vedno kaj govoriti bodisi s Klaro, bodisi z Jerico. Če ga je pa Kazimir prašal, kaj želi, so se vselej oni trije spogledali in si namignili z očmi, nakar je Jeretina šalljivo rekel, da mu je Jerica tako všeč, da jo mora priti od časa do časa pogledat. . . Njemu — oženjenemu staremu možu, pa njegova Jerica?! No, vsi skupaj so se smejali temu! Pa vendar, nekaj je le moralo biti! No, danes ve Kazimir, kaj je bilo!

Zdaj mu je tudi znano, zakaj je žena tako varčevala z izdatki za kuhinjo; in tudi Jerica skoro ni marala na izprehod ob belem dnevu: pač zato, ker je bila njena obleka že precej ponošena. . . Konec poletja je bil vjel Kazimir par besed, ki sta jih natihem govorili oni dve, meneč, da jih Kazimir ne sliši. "Zdaj pa, mamica, je znesek narastel toliko, da lahko kupiva usnje. Modistinja mi je izplačala ves zaostali dolg in ako deneva skupaj vsaka svoje, mora zadostovati." Tako je govorila Jerica in potem je bilo čuti, da štejeta denar tam zunaj v kuhinji. — In tako je prišlo današnje jutro. Ponoči se je bilo namreč vreme otajalo in iz snega se je napravila mokra brozga. In glej: zjutraj ko je vstal, je dobil Kazimir ob postelji par svitlo zlikanih novih boks-škornjev!

"Kaj je to?" se je začuden vprašal in ogledoval v roki zdaj en škorenj, zdaj drugi.

"Klara! Kaj je to?"

Klara pa se je delala kot da nič ne ve in Jerica, ki je bila pogledala Klari preko rame, je zopet izginila v kuhinji.

"Kaj bo družega, nego božično darilo!" je rekla Klara naposled. "Priden si bil in Jezušček te je hotel obdariti s svojih jaslic."

"Kaj? Kako? Klara! Jerica!" je ponavljal Kazimir in naposled je solzeč se objel drugo za drugo.

"Škoda, da je zunaj tako mokro vreme," je rekla žena Klara. "Midve sva ti hoteli za nocoj zvečer napraviti malo presenečenja. Zdaj sva se pa bali, da bi se znal prehladiti v svojem starem obuvalu, pa sva ti pripravili darilo že danes zjutraj. Saj zvečer itak ne bomo imeli nič božičnega drevesca, ker je vse tako drago. . ."

"Ah, seveda! To je res!" je moral Kazimir žalosten pritrčiti. Potem pa se je začel kregati, zakaj sta mislili le nanj in ne na otroke. Saj on bi bil še eno leto lahko prebil v starem obuvalu otroci pa. . . ?

Seveda sta vedeli obe, da se Kazimir krega le zavoljo lepšega. —

Med potjo do pisarne si je Kazimir ves čas predstavljal ta mali ljubki dogodek in se je moral na vso moč premagovati, da je vstavljal solze ginjenja, ki so mu silile v oči. Ljubezen žene in hčere se mu je v dogodku s škornji zopet nanovo pokazala v tisti prijetni luči kot že tolikrat. Žalosten pa je bil, da tema zvestima dušama letos za božič ne bo mogel pokloniti niti najmanjšega darila. In pa: da morata živeti ob njem tako enolično življenje, skoro v pomanjkanju. Vendar se je žalost naposled umaknila nekemu veselju in ponosu, ko je pomislil, kako ga bodo gledali v uradu, ko dšpe z novimi škornji, in kako bo ponosno lahko povedal, da je to letošnji božični dar njegove Jerice. Skoro ga ni bilo spoznati prej tako ponižnega Kazimirja, ko je stopal samozavestno in pokonci po ulici, ne da bi se mu bilo treba na vsak korak izumikati lužam na ulici, kot je sicer vedno moral, ko je nosil čevlje z prehojenimi podplati. V veži urada je obstal, da si ogleda škornje, dali so ostali snažni, ali se umazali. Pri tem je postrani škilil na gručo sodnih slug, ki so stali pred uradom, češ: ali ga vidijo v novih škornjih, ali ne. Ti pa se niso brigali zanj, saj so vedeli, da šef urada malo drži nanj in — no, saj je bil slabejše opravljen nego katerikoli izmed njih. Pa Kazimir je bil preveč srečen, da bi ga bila taka brezbriznost mogla količkaj motiti. Ko je počasi stopal po stopnicah, je z veseljem prešteval gube na štibaleh, poslušal, kako podplati lepo škripljejo in vonjal prodiren duh angleškega usnja. Pred vrati pisarne ga je postalo naenkrat sram, sam ni vedel zakaj. Menda ob misli, da bo zdajdaj obrnil pozornost vseh nase; in tega ponižni Kazimir ni bil vajen. Slučajno ni bilo še nikogar v uradu. Vesel je bil, da je mogel priti neopažen do svojega pulta. Gredoč po parketu je posnemal hojo višjih uradnikov, kar se mu je po njegovem mnenju tudi posrečilo. Saj v novih čevljih, he, se da že nekaj doseči. . . Kdo ve, če ni to dobro znamenje, si je mislil. Morebiti me za božič čaka kako prijetno presenečenje, napredovanje v službi?! Ah ti moj Bog! to bi bilo potem nocoj doma nekaj veselega ob božičnem drevescu. Božično dre-

vesce bi potem v vsej svoji krasoti stalo na mizi pred Klaro, Jerico, Žoržkom, Anico. . . Pozor! Pred vrati si nekdo briše čevlje, da vstopi. Kazimir vzame takoj kup aktov v roke. Bog ne daj, da bi kdo uganil, kakšnih misli je bil pravkar sicer tako ponižni Kazimir? Vstopil je šef pisarne, še mlad mož, precej obilen z gladko obritim obrazom in pristrizhenimi brkicami. Na Kazimirov pozdrav je komaj vidno prikimal in šel v sosedno sobo, ki mu je služila kot pisarna. Spotoma je za hip obstal in nekam sumljivo vlekkel sapo v nos. Kazimir tega ni opazil. Žal mu je bilo, da ni mogel pod katerokoli pretvezo stopiti po sobi, da bi ga bil šef videl v novih škornjih; že parkrat namreč mu je bil dal na opomin, da se Kazimir preslabo oblači in v svoji ponošeni obleki ni kaj primeren ugledu njegove pisarne. No, danes naj bi ga videl! Kazimirja v novih škornjih! Niti šef sam ni ma takih!

danje svoje skušnje v tej zadevi — kar se izpremeni šefu obraz, stopi par korakov proč in premeri Kazimira od glave do nog:

“Za Boga! Kako obuvalo pa nosite? Kako si upate v mojo pisarno s čevlji, ki smrdijo deset korakov na daljavo? Moji klijenti bodo mislili, da so prišli v strojarno, ne v pisarno. Ali naj izgubivam klijente zavoljo vas?”

“Odpustite mi, gospod predstojnik, mislil sem —”

Hotel je reči: “Mislil sem, da me boste občudovali in pohvalili zavoljo čevljev.”

“Nič! Molčite! Ne maram da bi mi kdo ugovarjal. In ta duh! Ali vam ni znano, da me vsak prodiran duh dela nervoznega?”

Še bi bil vpil šef nad ubogim Kazimirjem, da ni v tistem trenutku stopil v sobo sluga in naznanil obisk poslanca Jermana, šefovega znanca in prijatelja.

—
Tiha noč,
—

—
blažena noč . . .
—

Glej jo srečo! Šef ga kliče v svojo sobo. Bo nekaj, bo!

Šef ga je prosil za pojasnilo v neki pravdni zadevi, ki se je vršila pred leti in se imela sedaj obnoviti. Šefu je bila vsa stvar že skoro popolnoma iz spomina in bilo bi mu treba preštudirati vse akte iznova, kar bi ga stalo obilno truda in zamude časa. Čemu!? Saj je poduradnik Kazimir nekaj arhiv v njegovi pisarni. Njegov spomin je izredno dober. In to je v mimogrede povedano — lastnost, vsled katere bo starega diurnista njegova pisarna težko pogrešala. . . No, ni se motil v Kazimirju. Jasno in natančno mu je vedel razložiti vso zadevo. Videti je bilo možu, da se čuti na svojem polju in srečnega, da more s svojimi talenti kaj koristiti šefu in pisarni. Ravno je imel zaključiti svojo razlago in hotel je dodati še par nasvetov iz dose-

“Gospod naj vstopi. — Vi pa, Kazimir, izdelajte načrte za obnovo akta, kakor sem Vam bil označil. In zapomnite si: S temi škornji mi nimate več priti v pisarno. Z Bogom!”

Poslanec je bil med tem že vstopil.

“Oprostite! Gotovo tudi vi čutite vonj, kot da ste stopili v strojarno? Ta gospod tukaj je kriv vsega. Poglejte njegove čevlje! Sicer pa — s čim vam morem postreči, gospod poslanec?”

Medtem ko je Kazimir osramočen izginil skozi vrata, sta sedla prijatelja na divan in pogovor se je nadaljeval.

“No, in najina stvar —?” je vprašal poslanec Jerman.

“Je v najlepšem teku” — je odgovoril šef oddelka. “Treba je le še podpisa vladnega svetnika. Sicer pa je dekret tukaj.

Poglejte. In kot nova moč je predviden vaš ljubljenec, he, gospod Rolfo. Vse po vaši volji, gospod poslanec. Zato pa pričakujem, no — šaj vestel!"

"Veija, gospod šef. Zadeva se torej uredi še danes?"

"Še danes! Boga mi — ali naj za vedno prenašam neznosni duh čevljev tega človeka? Duhajte, gospod poslanec! Nobeno ribje olje ne vonja tako prodirno. Le kje je ta človek staknil to obuvalo? Naravnost škandal za mojo pisarno!"

Ko je malo za tem spremil šef pisarne svojega gosta skozi vrsto sob, se je vstavil nazaj grede v sobi Kazimirja in zasukal glavo v polkrogu nuhaje skozi nos:

"Za Boga! Zakaj ne odprete okenj gospod diurnist? Ali ne čutite da diši kakor v tovarni? Le kako ste prišli do tega usnja in te vrste obuvala? In da si s tem upate v mojo pisarno?"

"Gospod šef, oprostite. Mislil sem —. Dovolite: to je pravo rusko usnje najboljše vrste in. . ."

"Tako? Lepa hvala! Rusko usnje najboljše vrste. . . Ali me hočete imeti za norca, gospod Kazimir Seljak? A —?"

"Nikakor, gospod šef. Le mislil sem —"

"Vi nimate nič misliti! Zapomnite si to."

In šef je odšel v svojo sobo.

Kazimirju je bilo kot da ga kdo poliva z vodo, zdaj z mrzlo, zdaj z vročo. Škornji, ki se jih je zjutraj tako veselil in ki so božični dar Klare in Jerice so ga spravili v tako nemilost pri šefu. In o tem šefu je znano, da ne pozabi rad, ako si se mu zameril. Kako sedaj trdo hodi po svoji sobi gori in doli. In zdaj — vrata odpira, gre ven s kopico aktov pod pazduho. Niti ozri se ni. Čelo mu je nagrbančeno. Slabe volje je. —

Ura je bila že čez poldne in šefa še vedno ni bilo nazaj. Kazimir je sedel ob pisalni mizi. Delo mu ni šlo nič kaj gladko izpod rok, ker se mu je vedno vsiljevala neka nesrečna slutnja, da šefova jezga zanj ne pomeni kaj dobrega. Domov se mu danes ni mudilo; hotel je delo izvršiti vse do konca, da bo popoldne mogel biti popolnoma prost; zakaj nočoj bo sveti večer in že popoldne, ko se še niti ne mrači, je že nad zemljo nekaj, kar ziblje v praznično razpoloženje. . .

Tedaj so se začele šefove stopinje. Kazimir se je zdrznil strahu. Prijel je za pero, pa roka se mu je tresla. Šef je vstopil. Na lici se mu je še vedno brala slaba volja.

"Stopite malo v mojo sobo!" je rekel šef. Kazimir je ubogal in prestopil prag predstojnikove sobe ta dan že v drugič. Obstal je ponižno pri vratih, medtem, ko je vodja pisarne molče stopil po sobi gori in doli in iskal primernih besed.

"Gospod Kazimir Seljak, moram vam naznaniti, da vas je vlada vpokojila. Ni bilo več mogoče zadržati zadeve. Do danes sem vas držal in branil, a danes. . . Da se mi predrznete priti v pisarno v takih škornjih. In sploh: vaša zanemarjena obleka, vaš nastop. . . V kratkem dobite dekret. Upam, da dobite popolno pokojnino, dasi vam še manjka par let: to pa zavoljo vaših otrok."

"Vpokojen? Iz kakega vzroka, gospod predstojnik? Ali mar nisem vestno opravljal svojega posla v pisarni? In kaj naj bo z mojo družino?" je skoro jokaje ugovarjal Kazimir.

"Ne morem vam pomagati. Kvečjemu, kar morem storiti je to, da vas priporočim za polno pokojnino, kakor sem rekel. Star ste že, to se je čutilo tudi na vaši pisavi zadnja leta. Na vaše mesto pride mlada moč. Sedaj pa z Bogom. Pač: dokler ne dobite dekreta in se vam ne določi svota, dotlej dobivate še navadno plačo v moji pisarni. Za danes ste prosti, ker je dan pred praznikom."

"Da, da! Dan pred praznikom," je ponavljal Kazimir, gre doč iz pisarne. "Nočoj je sveti božični večer in s takim božičnim darilom naj stopim v krog svoje družinice?! O Klara! O Jerica! In vendar se je bil ta dan tako srečno začel! Z novimi škornji sem odhajal od doma, z žalostno novico bom prihajal! O Bog!"

Do večera je blodil okrog po mestu in si ni upal domov boječ se, da bo žena z njegovega obraza že od daleč brala žalostne novice. Pred nikomer se ni znal hliniti, kako šele napram njej. Ako pa izve danes ali jutri, ji je s tem zagrenjeno vse božično veselje. Kaj naj stori? Prišla mu je misel, da bi šel v gostilno in se napil poguma. K sreči ni imel v žepu niti pare, in to ga je rešilo, da ni s pijanostjo oskrnil današnjega svetega večera.

Ob petih so začeli prizigati mestne svetilke. Ob tem času je šla vsako leto Klara z otroci na glavni trg, da so si ogledali božična drevesca po izložbah. Tako je upal Kazimir, da v tem trenutku ne bo dobil nikogar doma. In res: nikogar ni bilo doma. Zato je mogel nemoteno preboleti tisti prvi trenotek, ko se je spomnil, stopivši v izbo, kako je bil zjutraj te prostore zapustil z neko neznano notranjo radostjo. Ob sedmih so se vrnil domači in bili veseli, da so prišli na gorko. Kazimir je bil namreč dobro zakuril železno peč z premogom, ki so ga k sreči še dovolj imeli. "Vsaj zeblo nas ne bo na ta sveti večer!" si je mislil.

"Zakaj pa stoji božično drevesce le v bogatih hišah?" je popraševal Joško. Mama pa ga je potolažila, da bo tudi njih ata kmalu velik gospod, in tedaj bo božično drevesce stalo tudi na njihovi mizi.

Kazimir se je zatajeval na vso moč, da zakrije svojo žalost in se je šalil z drugimi vred. Žena Klara je bila večinoma v kuhinji, kjer sta z Jerico pripravljali skromno večerjo. Kupili sta bili par postvri in jih sedaj pekli v ponvi. Tudi kolač, ki sta ga bili že popoldne vzeli iz peči ni bil prečrn in je vabil s prijetnim vonjem.

"Mamica, zdaj pa grem, da postavim božično drevesce," je rekla Jerica, ko sta bili z mamico v kuhinji gotovi.

In res; posrečilo se ji je, da je v kratkem času pričarala na mizo pravcato božično drevesce. Otroci so bili podnevi nabrali smrekovih vej in vejic, ki so bile odpadle raz smrečic po trgu; te je sedaj zvila in povezala Jerica z raznimi pisanimi odpadki blaga ter jih pritrdila na lepo pobarvano stojalo, ki je bilo pri hiši še od onega časa, ko je Kazimir ob zimskih večerih še igral gosli in rabil stojalo za note. Sedaj seveda gosli že zdavnaj ni več pri hiši, ker so romale v zastavljavnico; ampak stojalo je še tu in bo služilo kakor nalašč za božično drevesce. Tudi nekaj koncev sveč se je še dobilo po predalih. Te je Jerica nataknila na veje in jih prižgala. Kako z malim je bila zadovoljna Kazimirjeva družinica! Otrokom so se svetile oči spriči gorečih lučic, da so ploskali z ročicami in vzklikali: "Ah, kako je nočoj lepo pri nas! Sveti večer je in ljubi Jezušček je tudi nas obiskal!" Potem je razdelila Jerica med otroke tudi raznih igrač, ki seveda niso bile nove za ta večer, ampak jih je že pred leti bila kupila neka teta iz Zagreba v ta namen in so se otrokom le za ta večer razdelile, potem pa spravile in zaklenile v omaro do prihodnjega sv. večera. Otrok pa ima svež spomin, moj Bog, in težko ga boš prevaral. Zato je Bogdan takoj po prvem veselju nekam presenečen vprašal:

"Zakaj pa, Jerica — slišiš! — zakaj pa ljubi Jezušček ne kupi igrač na Vodnikovem trgu, kjer ji je toliko in lepih in novih?"

"Zakaj? Jezušček jih prinese kar naravnost iz nebes, da boš vedel," je dogovorila Jerica v zadregi.

Ali potem v nebesih nimajo tako lepih stvari, kot na Vodnikovem trgu? Poglej: lani mi je prinesel ravno to kot letos. Da, da —! Prav isto kot letos! Nič mi ne boš vtajila."

Namesto odgovora je Jerica objela Bogdana in ga začela poljubovati na tista njegova zvedava usta. . . Ampak na vso moč se je morala premagovati, da ji niso ušle solze po licih. Nekaj silno otožnega ji je šlo preko srca, kakor črna senca, ko se je spomnila da že pet let niso otrokom kupili za božični večer nič novega. Navrh se ji je zdelo, da je tam v sosedni sobi, ki je bila očetu za pisarno, nekdo globoko vzdihnil. . .

Vendar je večer srečno prešel, četudi se je morala gospa Klara ves čas strogo resno držati, da je ubranila lačnim želodcem, da se niso spravili nad kolač predno je bil čas za to. Bil je to edini kolač, ki bo moral zadostovati za vse tri praznične dneve; zato je vsakdo za ta večer dobil samo košček. Gospa Klara je ostala trdovratna navzlic prijaznim prošnjam in navzlic temu, da sta Kazimir in Jerica izjavila, da nista lačna in da svoje kose prepustita drugim. Potem so jedli fizolovo juho in naposled črno kavo. Ker so otroci le tožili, da so še lačni, jih gospa Klara ni vedela drugače pomiriti, nego da jim je obljubila, da jim pove lepo božično povest, ako bodo mirni in ubogljivi.

"Poprej pa, otroci, bomo zapeli kako lepo božično pesem!" je odločila mati Klara.

"Da, da, mama!" so pritrdili otroci in so se zbrali okrog Jerice ki je ob takih prilikah vselej vodila petje.

“Prižgimo še poprej sveče na božičnem drevescu,” je svetovala Anica.

“Ne, ne! Potem bi jutri nič več ne imeli!” je branila Klara. Jerica pa je med tem našla na omari besedilo božične pesmi.

V nizkem, napol temnem prostoru se je pred božičnim drevescem oglasila iz otroških grl sveta božična pesem, tako da je naenkrat nekaj veselo slovesnega napolnilo prostor. Tu ni bilo več prostora za revščino in skrb; tu je bival sam nebeški Jezušček sredi te nedolžne družinice. Celo Kazimirja ni več strpelo v sosedni sobi. Med petjem je tiho odprl vrata in obstal na pragu.

Tiha noč
Blažena noč
Vse že spi — je polnoč. . .

Med polne soprane njegovih malih se je mešal globoki alt njegove Jerice v tako lepo harmonijo, da bi človek mislil: zares so stopili angelji z nebes in pojo sedajle v skromni sobici pisarja Kazimirja pred božičnim drevescem. . . Ah da, — odslovljenega pisarja Kazimirja!

(Konec prih.)

Sveti večer na Tibetu.

(Po Sven Hedinu.)

Dr. Fr. Trdan:

DUHU mi vstaja nešteto spominov na švedske božične praznike. Na uho mi udarjajo besede pesnika Topelija iz njegove božične prigodnice: “Sveti večer je pod vsako streho nocoj.” V našem šotoru sva tvorila krščansko občino samo dva, Robert in jaz, pa sva vendar sklenila, da hočeva obhajati božični večer tako, da ga bodo tudi pogani veselili.

Že nekaj časa sem sva shranjevala vse ostanke sveč — in tedaj sva imela 41 kosov različne velikosti. Sredi mojega šotoru sva postavila zaboj in nanj sva razvrstila “lučke” tako, da so najvišje stale v sredi, dočim so se manjše zniževale proti ogloma. To je bilo naše božično drevesce! Ko so bile vse lučke prižgane, sva odgrnila sprednje zastore šotoru, in tedaj je zavalovilo med Lakadi, ki so se bili zunaj zbrali, gromsko presenečenje. Zapeli so pesem v mehko naraščajočih in pojemajočih glasovih; za hip sem pozabil resni položaj; srepro sem zrl v prasketajočo igro svečnih plamenčkov in si zaželel počasnih minut svetega večera. Zamolkli napev je zdaj pa zdaj pretrgal gromoviti “Šavaš” in “Šabaleh”, nakar so vsi iznova začeli in kakor šakali rjaveli. Za spremljavo so služile piščalke, boben pa je nadomeščal kotliček. Lamajistični slavospevi na sveti večer v znamenju Severnega križa! Postave mojih ljudi, ki jih je motno obsevala svetloba iz šotoru in bohotno obsipala srebrna mesečina, so postale nekam fantastične, ko so se po udarcih na kotliček vrtile v taktu in proizvajale ondotne domače plese. Tibetanci sosednjih šotorov so najbrž mislili, da smo vsi znoreli, ali so pa morebiti mislili, da plešemo zaobljubljene plese in prižigamo žrtvene lučke, da ublažimo bogove. In kaj so si mislili divji osli, ki so se pasli ob jezerskem obrežju, tega pa nihče ne ve.

V veliko zabavo nam je bil naš mladi vodnik, ki se je postavil sredi šotornega vhoda. Ne da bi besedico črhnal, je srepro zrl zdaj v lučke, zdaj v me; ležal je na zemlji kakor mačka, ki preži na plen, in

se ni ganil, samo venomer je gledal. Svojim rojakom bo najbrž pripovedoval presenetljive zgodbe, ki se gotovo ne bodo zgubile, pač pa bodo narastle zo kraski, ki jih bo pridejala ljudska govornica. Spomin na nas v tistih krajih najbrž še živi kot spomin na čudne častivce in molivce ognja, ki so plesali in tulili pred oltarjem, z 41 gorečimi lučkami okrašenim. Ko smo vprašali mladca, kako mu svečana razsvetljava ugaja, ni nič odgovoril. Mi smo se smejali, da smo od smeha pokali, pa to ga ni prav nič motilo, on je strmečih oči bulil dalje. Ko je drugo jutro zopet nekoliko zbral svoje misli, je zaupljivo pripovedoval Tundupu Sonam, da je že marsikaj zanimivega doživel, toda kaj takega kot prejšnji večer, še ne! Vendar pa ni maral tisto noč pri nas spati, odšel je k šotorom svojih rojakov. In ob prvem prazničnem dnevu me je prošil, naj bi mu dovolil, da se vrne domov.

Čim bolj so dogorevale lučke, tem svetleje je kupal Orijon skozi odprtino šotoru. Obstranske svečke so bile že ugasnile, le srednjih je še nekaj prasketalo. Tedaj sem razdelil med svoje spremljevalce nekaj denarnih darov, pri Robertu in Muhamedu Iza začeni. Bilo je to edino božično darilo, ki sem ga mogel dati. Potem so se vrnili možje k svojim ognjem, ki pa so bili medtem že ugasnili. Le dva sta ostala pri meni, da bi mi raztolmčila eno izmed popevk, v kateri se je ponovno povračala beseda Taši-lunpo. Bilo pa je težje, kakor sem si predstavljal, pesem prevesti: prvič zato, ker je sama nista dobro znala, in drugič tudi zato, ker nista nekaterih izrazov razumela. Toda ko smo pesem iznova in iznova razparali in analizirali, smo slednjič vendarle ugotovili, o čem govori; bila je himna na samostan Taši-lunpo, ki je bil hkrati cilj naših upov in nad.

Tako je potekel moj sveti večer v pustinji, in ko je v pepelu umiral žar božičnega ognja, sem jaz prebiral staropisemsko besedilo tega dneva; potem sem ugasnil luč in sanjal o sveti noči tam gori na severu in o Taši-lunpo tam za gorami na jugu. . .

P. Aleksander Urankar:

Za može, žene in za druge.

KRIŽ — SONCE DRUŽIN.

(Misel ob prazniku sv. Družine.)

ENDA je ni stvari, ki bi se ob njej človek bolj zgrozil kakor ob misli na strašna orodja, s katerimi pošilja svet svoje zločince v večnost.

Kakor žival pripnejo žrtev na vrh in jo zadrignejo. Da je smrt gotova, mu navežejo posebne uteži na noge, časih se kar rabelj sam obesi na obsojenčeva ramena. Ali mu pa na električnem stolu pošljejo strela v telo. Najprej v manjši količini, če ni zadostna prva porcija, mu dajo še drugo, tretjo. — Drugje zopet s pomočjo svinčenke ali plina upihnejo obsojencu življenje. V starih časih so po mesarsko sekali in žagali glave od teles, razpenjali so zločince na štirivozno vprego, da so jih pari konj na štiri dele raztrgali, s smolo so jih mazali in jih žive zažigali na gromadi. Človeku vstajajo lasje, ko misli na vse te grozne inštrumente človeških klavnice in človeške pravice.

Kaj bi rekli, če bi sedaj kdo vstal in začel pridigati v svet: Vislice so ideal človeške družbe, električni stol je rešenje družin, nož rablja bo prinesel odrešenje vsem . . . Kaj bi rekli? Ne vem, kaj bi rekli? Jaz bi rekel: v opazovavnico norcev s takim človekom.

Ali smo potem vsi norci? Zato, ker pravimo, da je križ naše rešenje, da je križ naše življenje in naša večnost. Ali ni križ bil Rimljanom to, kar so nam vislice, električni stol ali puška v roki rablja?

Da, Rimljanom in Judom in vsem onim, ki ne vidijo na kalvarijskih vislicah viseti Kristusa — Odrešenika. Nam, ki smo v znamenju križa, v znamenju kalvarijskih vislic preromenjeni v božje življenje, nam je križ sonce, ki sije s sten naših šol, naših zvonikov in iz našega srca. Križ je in mora biti sonce državi in družini.

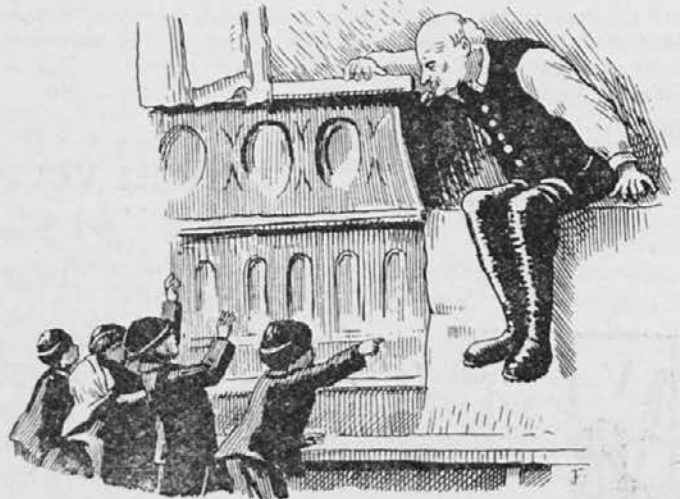
Predvsem sonce družini.

Vstalo je to sonce v krvavi zarji golgotski pred dvajsetimi stoletji in sedaj žari v neštetih žarkih po hišah katoliških družin.

Drevo so postavili v smrt Sinu božjemu, po Sinu božjem pa je postalo drevo, iz katerega se razliva jo tisoči sokov nadnaravnega življenja v naše družine.

V čem je sreča, ki jo daje križ družini? V čem?

Takrat, ko je na Kalvariji vstajalo sonce križa, je ležala črna noč nad družino, ki je temelj človeštva. Sužnja je bila volje gospodarjeve in njegove pete. Žena brezpravna, otroke pa je mož imenoval

in štel kakor šteje danes kmet glave svoje živine v hlevu. Porcija št. 1, porcija št. 2, porcija št. 3. V zarji križa je zagorela nova luč družini in zaživela je v poštenost krščanskega življenja.

Križ je vrnil družini Boga. Boga so tudi preje imele, toda podoba tega Boga je popolnoma otemnela na altarcu družine. Kjer bi bili morali žrtvovati Bogu, so žrtvovali zlatemu teletu ali pa zažigali kadila svojemu lastnemu telesu. S križanim Kristusom se je vrnil v družino Bog ljubezni. Oni Bog, ki se je zaprl v monštranco in tabernakelj, da bi lahko vedno bival med svojimi. Bog, ki se pod podobo kruha daje svojim v hrano, Bog, ki je korenina vsemu dobremu in čednostnemu življenju. — Z Bogom je dobila družina ono belo roko, ki se pokaže ob težkih valovih družinskih skrbi in težav in se vsi viharji pomirijo na njen ukaz. Belo roko, ki otira ubogemu očetu potne kaplje in jih spreminja v bisere bogatih zasluženj. Roko, ki prestrega materine solze, izjokane v skrbi za dobro odgojo otrok in jih spreminja v zlate kolajne, ki jih bo Bog vsaki materi pripel na prsa zadnji dan v znak nebeškega odlikovanja in plačila.

Roka Kristusova, na križu prebodena, kaže pota, ki jih mora hoditi dobra in plemenita družina, da bo dosegla, za kar je ustvarjena — Boga. Na tej roki je zapisano desetero božjih postav, ki morajo biti vsaki družini abecednik življenja, na tej roki je zapisano, da so žulji na dlaneh starišev semena srečne večnosti, da so gube na čelu in na obrazu brazde, kjer bo Bog nekoč bogato žel. Na tej roki je zapisano, da mora biti žena možu ponižna sestra in mož ženi dober, skrben brat. In še je zapisano, zapisano z velikimi črkami: Otroci starišem ne smejo biti nadležna golazen, ki vrta družinsko blagaj-

no in prinaša bedo, temveč božji angeli in glasniki blagoslova. Ne sitni komarji, ki nosijo trpljenje, bridkost in skrb, temveč poslanci božji, ki nosijo družinsko veselje.

Ali je še nisi nikoli pogledal te bele roke, družinski oče? Ali nisi še nikoli brala besed, ki so na njej zapisane, družinska mati?

Povedal sem vama o njej sedaj, zato, da se bosta zavedala:

Ena roka čuje nad vajino družino, roka Kristusova.

Ena roka zapoveduje vajini družini, roka Kristusova.

Ena roka bo vajini družini v blagoslov, roka Kristusova.

In nobena druga roka ne. —

* * *

S Kristusom pa je dal križ družini še Srce božje, zakladnico in tabernakelj milosti. Česa drugega je rabila družina bolj kakor srca, ki bi bilo vzor vsem družinskim srcem. Srcu očetovemu, srcu materinemu, srcu otrok.

V Jezusovem Srcu je našla družina veliko postavo, ki je zibelka družinske sreče, postavo ljubezni.

Na križu se je odprla leva stran Kristusova. Zato se je odprla, da bi tudi mi drug drugemu odpirali srca v nesebični ljubezni, polni žrtvovanja. Zato se je odprla, da bi oče odpiral srce ženi in svojim otrokom. Ne v jezi, surovosti in kletvi, temveč v ljubezni, molitvi in lepi medsebojnosti brez prepira in prerekanja.

Ali razumeš, oče? Tvoje srce mora živeti in utripati družinskemu miru in družinski sreči. Praktika tvojega življenja mora poznati tudi sončne dni, ne pa dni, viharja polne, treskanja polne, bliskanja polne, groma polne, polne dežja grdih besed in kvant. Glava družine si, oče, toda glej, da ne bo radi te glave vso družino glava bolela. To je znan rek, ki velja tebi, oče.

Kristusovo srce se odpira na krizu tudi tebi, žena. Odpira se, da bi bilo to srce, rekel bi, šola ljubezni. Tovarišica moraš biti možu na življenjski poti, ljubezniva tovarišica, vsepovsod pripravljena, da pomagaš, varuješ in braniš. Pomagaš v potrebi, braniš v nevarnosti in varuješ pred nečednostjo.

Tovarišica torej, ne lintvern, ki venomer odpira svoje žrelo in bruha iz sebe strupeno sapo nepokojja. Odpuščujoča prijateljica, ne krokodil, ki samo išče, kje bi moža pod zobe dobila. Sestra potrpežljiva, ne volk, medved, ki hoče samo krvi in mesa, kamor bi zadrl svoje kremplje in mesaril, mesaril v jezi . . . Kaj je žena, ki ljubezni ne pozna? Kača klopotača, ki venomer reglja in naznanja možu in otrokom nesrečo. Kjer sta mož in žena dobro poučena v šoli božjega srca, tam bodo tudi otroci do-

bro izšolani v šoli ljubezni, spoštovanja in hvaležnosti. Kjer mož in žena ne poznata še prvih črk besede ljubezni ne, ljubezni, ki je zapisana na božjem srcu in na križu, tam bodo otroci palice, ki tepo stariše, tepo od prve ure rojstva pa do zadnje žalostne ure na mrtvaškem odru.

* * *

Družine, ki jim je križ sonce, so srečne in Bog biva v njih. Družine, ki jim križ ni sonce, so jetične. Saj veste, kaj je jetičnik? Izgubljena sirota, ki vse dni življenja samo umira in usiha. Oči bi rade sonca in svetlobe, toda sojene so v temo bolezni in zaduhle sobe. Usta bi rada zapela; suho mu je grlo, zadušen glas. Roke bi rade dela: onemogle mu mahedrajo ob telesu; noge bi rade sprehodov in lepe prirode; prikovane so mu na posteljo in ne more nikamor. Vse telo ga žeja. Kakor odprta, razpokana njiva je v žgočem poletju. Ni je kapljice od nikoder, ki bi mu utešilo žejo. To je žalostna podoba družin, ki jim križ sicer visi tam na steni, toda zaprašen in pozabljen . . .

Dal Bog, da bi bile vse naše družine polne božjega sonca, ki sije s križa.

* * *

Misli o naših organizacijah.

Društvo Najsv. Imenā je društvo, ki mora biti v njem organiziran vsak mož in vsak mladenič cerkvene občine.

Program društva je: Uveljaviti Kristusova načela v zasebnem in javnem življenju.

Geslo društva: "Na korajžo in šnajt za Boga."

Štirikrat na leto slovesno sv. obhajilo in shod, to ni taka silna zahteva, da bi ji ne mogel vsak ugoditi. Kdo bo redno prejemal sv. zakrament altarja, vsaj štirikrat na leto, ta bo sam od sebe prišel do tega, da bo pozneje stopal vsaki mesec k angeljski mizi.

* * *

V Ave Mariji je bilo že nekoč napisano. Treba je napisati znova:

Pravijo, da je moč moža v pesteh in krepkih mišicah, v brihtni glavi in razumu. Pa ni res. Moč moža je v Bogu. Mož, ki ga vidiš večkrat pristopati k obhajilu, o njem lahko rečeš, da je močan in krepak, pa naj bo na videz še tako slaboten. O možu, fantu, ki ga nikdar ne vidiš pri mizi Gospodovi, o njem lahko rečeš, da je velik slabič, pa naj ima pesti in mišice, krepke, da bi gore prestavljal, pa naj ima vedro glavo za deset modrijanov.

* * *

Večkrat slišiš moža, ki se baha: toliko in toliko glažev ga zmorem. Tega ali onega sem v žakelj dal. Redkokedaj slišiš moža, ki bi se ponašal: Vsako nedeljo grem k obhajilu, vsako četrletje stopim k angeljski mizi. — Društvenik sem, včlanjen dru-

štvu Kristusovih bojevnikov. Aufbiks, na duhovno korajžo! —

* * *

Matere in žene se družijo v plemenito društvo katoliških mater in žena pod okriljem Matere božje sedem žalosti.

To društvo je cement, ki ohranja, varuje in hrani stebre katoliške družine.

Vsaka mati naj bi bila organizirana v njem. — Kar je komu v dobro, s tem si bo menda gotovo postregel. To društvo je napredku tvoje duše potrebno; žena, stopi torej vanj! —

* * *

Po slovenskih naselbinah v Ameriki je vsepovsod društvo mater. Bogve, kako življenje živijo. Nič se ne sliši o njih. Ali ne bi hotela Ave Maria sprejeti to ali ono vest z naselbin o delu mater za dušo in Boga? (Zakaj pa ne?—Ur.) Amerikanski Slovenec je glasilo Ženske Zveze in vselej nam poroča o napredku novoustanovljene politične zveze slovenskih žena v Ameriki. Ne pozabimo: nismo samo državljani, državljanke ameriške, temveč tudi državljanke božje. Tudi Bogu, kar je božjega. Čast Ženski Zvezi in njenemu delu. Kje je pa društvo mater? Sicer je tudi tiho delo — delo. Toda od časa do časa le zakričimo v svet tudi o našem tihem delu. —

* * *

N. pr. ena takih vesti je:

V New Yorku imajo matere lepo udruženje, toda bilo bi jih lahko več. Ne vem, ali od l. 1922 ni nobene nove matere v naši naselbini. Knjiga pravi, da so bile. Pa še veliko jih je bilo. Društvo mater pa ne pokaže nobenega porasta.

Druga vest: V Brooklynu je samostojno društvo

mater in katoliških žena. Menda jih je 40 po številu. Brez voditelja so seveda. Zadnji voditelj jim je bil blagopokojni p. Kornelij. Če je gorel ogenj v njihovih srcih dolga leta, zakaj bi morale vreči sedaj vse v koruzo. Slovenski duhovnik je v New Yorku, pripravljen je prevzeti vodstvo društva in imeti shode magari v privatni hiši kje, dokler se brooklynsko vprašanje ne reši. (Rešilo se bo.) Slišim, da jim je v New York predolga pot. Škoda res, da nismo bližje skupaj. Pa enkrat na mesec bi morda bilo le mogoče. Če enkrat ne, napravimo 4krat na leto, samo da društvo ne zaspi. Saj grede naši ljudje dan za dnem v New York na delo, pa še nobenemu ni prišlo na misel: dajmo prestavimo fabrike v Brooklyn. Štirikrat na leto bi morda le šlo. Kaj mislite?

* * *

Dekliško društvo pod zastavo Marijino je v New Yorku slavilo dvajsetletnico svojega obstanka. Najprej v cerkvi. Imelo je duhovne vaje pred praznikom Brezmadežne, govor vsak večer in pobožnost, zatem pa še v dvorani. Otroci newyorške naselbine so jim zaigrali lepo igro, tridejanko: Bedak Pavlek. Vsa naselbina je vesela dvajsetletnega dela Marijine družbe. Ustanovitelj te družbe je bil delavni P. Kazimir Zakrajšek; od svojega ustanovnega dne pa do danes je združevala večino naših deklet pod svojim okriljem in živela v soncu Marijinih vzorov. Letos je bilo v društvo sprejetih lepo število članic. 10 novih in več takih, ki so bile drugod v Marijini družbi, pa so sedaj pristopile k naši. Na dan sprejema so imele članice Marijine družbe med seboj prisrčen večer in zabavo, večer je bil prirejen v pozdrav novim članicam. Društvo bo imelo vsak mesec redne shode in sicer prvo nedeljo v me-

Sv. Mala Terezija.

Dne 2. januarja pred 56 leti je bila rojena sv. Terezija. Odkar je umrla je bilo lani 30. septembra 30 let. V teh letih se je češčenje sv. Terezije razširilo po vsem svetu in od lanskega leta, ko so jo sv. oče postavili za patrono vseh misijonov, jo častijo na najbolj oddaljenih krajih sveta. V Indiji n. pr. častijo sv. Terezijo tudi nekatoličani. Jakobitski protestanti iz Kunnekulama so romali v velikem številu v mesto Pavaratty na Malabarskem polotoku, kjer je cerkev sv. Terezije. Nad 400 protestantov je klečalo v pobožni molitvi pred Malo Cvetko iz Lisieux. V tem kraju sv. Terezija skazuje posebne milosti, da se namreč pagani oglašajo za vstop v sv. Cerkev in tudi marsikateri protestantje. Na Cook otokih v Tihem morju je apostolski prefekt proglasil sv. Terezijo za Malo Kraljico tem otokom. In glejte čudo! Celo poglavar teh otokov, ki je bil

protestant, je pred par meseci poslal apostolskemu prefektu pismo, proseč ga, da bi njega in vso družino poučil v katoliški veri. Prefekt je ugodil njegovi prošnji in poglavar je s svojo družino vred stopil v katoliško Cerkev.

Tudi visoki cerkveni dostojanstveniki ljubijo sv. Terezijo. Tako je kardinal Vico daroval 20,000 lir za škofijsko cerkev v Lisieux-u, ki jo ravnokar zidajo v čast sv. Tereziji. Ona kapelica, kjer počiva v srebrni rakvi naša Mala Režika, je veliko pre-majhna. Romarjev je vedno več in skoro vsaki dan se opravi tu do 200 sv. maš. Zato pa nameravajo prenesti sv. Terezijo v mogočno škofijsko cerkev, kadar bo sezidana.

Naj bodo te vrstice majhen spomin na rojstni dan sv. Terezije!—Rev. A. M.

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

I.

SA nemirna je stopala Dora po svoji sobici v drugem nadstropju stare hiše na Šentpeterski cesti v Ljubljani. Neprestano je pogledovala na stensko uro in udarci njenega srca so postajali z vsako minuto močnejši. Še malo se ima premakniti počasni kazalec in začuli se bodo koraki na stopnicah. Potrkalo bo na vrata in potem bo v nekaj trenutkih zvedela vse, vse . . .

Kaj ji ima povedati Viktor?

Danes zjutraj na potu v urad ga je zadnjič videla. Kako je bil prepadel v obraz in kako nervozno mu je tekla beseda! Govoril ji je o strašnih rečeh, da ga preganjajo in da bo moral bežati, če se stvar proti vsemu pričakovanju ne uredi. Ni utegnil in ni mogel povedati, kaj teži nad njim, samo prosil jo je, naj bo mirna in naj ga zvečer ob osmih pričakuje na svojem stanovanju. Tam ji bo povedal vse. Do večera se mora njegova usoda odločiti.

Kako strašen dan je preživela Dora! Tesnoba srca jo je dušila, da je komaj lovila sapo. Silila se je k pisarniškem delu, pa je bil ves napor brez uspeha. Prav posebna sreča zanjo, da je bil njen gospodar in stric, advokat dr. Mesec, pri katerem je delala v pisarni, ves dan odsoten po raznih opravkih. Da je bil doma, kako bi se mogla ponarediti pred njim? Kako bi grmel nad njo, ko bi gotovo vsako njegovo besedo le napol razumela, kako bi rohnel zavoljo nebrojnih napak v uradnih spisih!

Kaj je z Viktorjem? Kdo ga preganja, zakaj bi moral bežati? — Strašne slutnje so jo obhajale, uganiti ni mogla ničesar. Ali je postal Viktor zločinec — njen Viktor? Zabolelo jo je, da bi si razparala prsi. Zločinec! Ali je mogoče, da bi bil zločinec on, ki je bil en sam, ki je bil junak njenih oči in toplota njenega srca? Viktor, njen ženin — zločinec?!

Tedaj se je sprožila ura in na stopnicah so se zganili koraki. Stopil je v sobico, burno, nervozno. Namesto da bi mu bila stopila naproti in ga kakor navadno pristrčno sprejela, se je zgrudila v naslonjač in vse telo ji je drgetalo.

Obstal je pri vratih. Ko jo je videl tako sirotno in šibko, se je nenadoma vrnila moč vanj. Umiril se je in našel samega sebe. Vedro je sedel k njej in ji ovil roko okoli ramen.

“Bodi mirna in bodi močna, Dorica! Preveč si si vzela k srcu. Sam sem menda zakrivil s svojo nerodnostjo danes zjutraj. Sedaj ti povem vse in videla boš, da ni tako strašno. Čaka naju kratka

preizkušnja, za tem pride lepo življenje, polno ljubezni in sreče. Ti si moja in moja ostaneš in ni je na svetu moči, ki bi te iztrgala iz mojih rok. Ali si močna, Dorica, da čuješ in sprejmeš moje pojasnilo?”

Njegova moč je pomirjevalno vplivala nanjo. Stisnila mu je roko in mu odkrito pogledala v oko.

“Tvoja moč, moja moč, Viktor. Govori in vedi, da sem pripravljena na vse.”

“Nisem zločinec, Dorica. Tvoj Viktor je in ostane poštenjak. Zločin, ki je nad menoj, je zgolj nepremišljena beseda. Bil sem v družbi, nekoliko preveč smo se razgreli in sem bleknil zoper cesarja. Državni pravdnik mi je za petami in brez dvojbe me čaka ječa. Toda, Dorica, v ječo ne maram. Za nobeno ceno na svetu. Samo zate bi šel, če bi bilo treba. Ločitev od tebe mi bo strašna, toda prepričan sem, da boš prej moja žena, če pred ječo bežim, nego če čakam nate v zaporu. Zato sem se odločil, da zbežim. Vse je pripravljeno za odhod. Jutri zjutraj . . .”

Vztrepetala je kakor v groznici.

“Bodi močna, Dorica! Samo za malo časa te bom zapustil. Bežal bom v Ameriko in tam bom pripravil gnezdece zate. Po letu dni prideš za menoj, Dorica, in vse bo dobro. V skupni sreči bova hitro pozabila, kaj sva prestala med tem.”

Še je molčala in zbirala zbegane misli.

“Nič naj ti ne bo hudo, Dorica! Poglej mojo mlado moč in moje silno zdravje! V Ameriki primem sprva za vsako delo. In tam, pravijo, je svet za pridne ljudi. Državni uradnik sem bil tu, to je res, toda kaj je to? Puščoba sama. Prerivajo te kot zaboj iz kraja v kraj in še trenotek ne moreš svobodno dihniti. Skoraj me veseli, da je prišlo do tega.”

“Jutri zjutraj — praviš?”

“Ob petih odide vlak. Imam vse urejeno, da pridem srečno čez mejo. Potem ne bo daleč v Ameriko in prosta bo pot. Da le odnesem pete našim policajem. V nekaj dneh dobiš od mene poročilo, da sem na varnem, in odleglo ti bo.”

Obstala sta v molku. Njeno srce je udarjalo, da ga je slišal.

“V Ameriki ne boš pozabil . . .”

“Prisegam ti, Dorica, in še sveteje ti bom prisegel, preden se ločiva. Samo ena je moja in samo ena bo moja, Dorica — ti!”

Stisnil ji je roko in ji pogledal v oči, da jo je zaskalelo.

“Dorica, še te prosim, bodi mi močna! Vsa zagotovila ti hočem dati, da pojde tvoja slika sveto z menoj. Nisi mi ženska pred altarjem darovana, a še vse več si mi. Da bi mogel, poročil bi te, preden

cdidem. Ali nemogoče je to, sama veš. Moji obljudi pred altarjem bi vdano verjela. Namesto tega te povabim k drugemu altarju, jutri zjutraj ob treh. Pridi k Sv. Krištofu na pokopališče, tja, kjer tvoja in moja mati — grob ob grobu — počivata. Večkrat že sem se čudil, zakaj sta pokopani tako blizu skupaj. Nocoj razumem. Obe hočeta biti priči moje prisege, ki bo preseгла svetost prisege pri altarju. Ne le v ljubezni, v trpljenju bo porojena.”

Vznešena mu je bila beseda in v zanosu mu je plamtelo oko.

“Močan si, Viktor, tudi jaz hočem biti. Ne bom ti ogrenila težkih ur s svojo slabostjo. Poglej, da ne plačem. Vse ti brez prisege verjamem. Kakor sebi, tako ti zaupam. Vendar, povabilo na grobove sprejemem. Tam prisežem tudi jaz.”

“Hvala ti, Dorica! Najhujše je za menoj. Ostalo ne bo tako težko. Saj boš ti z menoj na vseh mojih potih. Močna in jaka ko hrast.”

“Močna in jaka kot hrast,” je ponovila za njim.

“Dorica, lahko noč! Odit moram. Ob treh na svidenje ob gomilah.”

“Ob treh na gomilah.”

(Dalje na str. 29)

Laktancij.

A. Njegovo življenje.

Lucij Laktancij je bil rojen okrog leta 250 po Kr. rojstvu v afriški pokrajini. Starši so bili pagani. Učitelj mu je bil Arnobij, dasi ga v spisih nikoli ne omenja. Že v mladih letih je pisateljval zlasti o govorništvu. Cesar Dioklecijan ga je pozval v Nikomedijo, svojim otrokom za učitelja govornišva. Pot iz Afrike v prestolno mesto je opisal v pesmi. Žal, ni ohranjena. Na cesarskem dvoru je postal kristjan.

Ko je leta 303 izbruhnilo preganjanje kristjanov, so jih napadali ne samo z mečem, ampak tudi s peresom. Laktancij je tedaj sklenil, posvetiti svoje moči službi Kristusovi. Dobro je poznal dela poganskih pisateljev in izvrstno je obyladal latinski jezik. Nekako med leti 305 in 310 je spisal: “Poučevanje o božjih stvareh.” Delo obsega sedem knjig. Pod vtisom strašne smrti sovražnikov krščanstva je izdal knjigo “O smrti preganjalcev”. Konstantin je leta 312 po Kr. premagal Maksencija in je naslednje leto objavil znani milanski razglas, v katerem daje cerkvi prostost. Takrat je mogočni vladar poklical Laktancija na svoj dvor v Trier. Tu je vzgajal njegovega sina Krispa. Kdaj je umrl, ni znano.

B. Njegova dela.

1. “O stvarjenju božjem”, spisano okrog 304. V dvajsetih poglavjih razpravlja Laktancij v tem delu o organizmu človeškega telesa. Dokazuje Epikuru in njegovim učencem, kako smotno in umetno je človeško telo.

2. “Poučevanje o božjih stvareh”. Namen te knjige je dvojen. Najprej pojasnjuje, kako ničeva in prazna je poganska vera o bogovih. V drugem delu govori o krščanskih resnicah, ki predstavljajo druga drugo. Vsebinska je ta-le: Grški in rimski bogovi so nastali na ta način, da so ljudje sami sebe začeli po božje častiti. Pri teh bogovih je mnogo smešnega, nenavadnega. Za tem pobije Laktancij hvalisano pogansko modrost, ki nima stvarnega stika z vsakdanjim življenjem. Zastopniki te modrosti niso v soglasju s tem, kar uče in kako žive. Vsem tem pokaže pisatelj pravo modrost, ki je v Kristusu, Sinu bož-

jem, napovedanem po prerokih. Kristus nas uči modrosti, ki je pravo spoznanje božje. Odešil je vse človeštvo s svojo smrtjo na križu. Milost in resnico je zapustil katoliški cerkvi. Za človeštvo neobhodno potrebna krepost je pravičnost. In kje je ta pri poganih? Koliko nedolžnih ljudi je radi vere umorjenih! S kristjani se slabše ravna kot z roparji in morilci. Govori, kar je videl. Ta oddelek knjige dosega višek njegovega doživlja in obenem jo povzdiguje nenavadna lepota jezika. Proti koncu nam še predoči pravo božje češčenje, ki obstoja v ljubezni in hvaležnosti do Boga in v poštenosti in pravičnosti nasproti bližnjemu. Slednjic omenja njemu priljubljeno misel, da bo Kristus zopet prišel na zemljo ustanovit tisočletno kraljestvo in bo svoje poplačal s srečo in blaženstvom.

3. “O smrti preganjalcev”. Spisana je okrog 314 ali 315. Živo nam tukaj opisuje strašno preganjanje kristjanov pod Dioklecijanom. Knjiga je velike važnosti za tedanja zgodovino.

C. Njegov jezik in njegova verska naziranja.

Med poganskimi pisatelji mu je najljubši Cicero. Posnema ga v slogu in gibčnosti jezika. To se mu je tudi posrečilo. Zato ga nazivljemo “krščanski Cicero”.

Dobro je poznal Laktancij tudi Vergila, Ovida, Horaca, Seneko, Salusta. Izmed krščanskih pisateljev navaja večkrat Terulijana, Feliksa in sv. Ciprijana. Svetega pisma ne omenja v spisih. Morda ni bil dobro podkovan v njem.

Latinski jezik je v njegovih spisih še enkrat zaplapolal v vsej moči in lepoti. Naletimo na polnost misli. Opazimo različna govorniška rekla in obilnost izrekov. Zoper nekatera njegova verska naziranja se je oglasil že sv. Jeronim. Pozna se torej Laktanciju, da ni bil globok bogoslovni učenjak.

D. Pregled knjige “O smrti preganjalcev”.

Laktancij dokazuje na podlagi zgodovine in dogodkov svoje dobe dejstvo, kako strašne smrti so umrli preganjalci krščanstva. Od 1. do 6. poglavja opisuje Nerona, Domicijana, Decija, Valerijana in Avrelijana. Od 7.—17. natančneje Dioklecijana in njegove sovladarje. Naštevata štiri stroge razglase. Prvi se gla-

si, da kristjani ne smejo biti vojaki. Drugi jim jemlje razne častne pravice. Tretji kratkomalo odvzame kristjanom državljanstvo. Slednji razglašajo splošno pregajanje po celi državi. Od 18—23 riše odpoved Dioklecijana in Maksimijana. V 24—33 slika Konstantina in Maksencija v Rimu. V poglavjih 34—43 opisuje odlok, ki je bil izdan v Nikodemiji. Kristjanom se obeta malo svobode. Potem pride na vrsto smrt Dioklecijanova. Zadnja poglavja 44—52 naštevajo zmago Konstantina in znani milanski edikt.

Knjigo je Laktancij posvetil nekemu Donatu in sicer v uvodu. Bog je uslišal tvoje molitve, dragi Donat, ki si jih pošiljal ob vsaki priliki pred božje obličje. Vslišal pa je tudi molitve naših ostalih bratov, ki so si vsled slavnega izpovedovanja vere pridobili neminljive krone. Glej, kje so sedaj vsi nasprotniki! Na zemlji je zavladal mir. Dolgo časa k tlom tlačena cerkev se dviga. Po brezbožnih ljudeh uničeni božji domovi so

obnovljeni v vsej lepoti in krasoti. Bog nam je dal vladarja, ki je odpravil krvave in krivične postave. Naša srca se vesele solnčnega in ljubkega miru. Po groznem razdejanju hude nevihte se nam nebo smehlja v jasni vedrini. Bog se je usmilil svojih služabnikov, rešil jih je iz stisk. Uničil je naklepe brezbožcev in obrisal je solze jokajočih. Tisti, ki so se vzdignili zoper Boga, so pomandrani. Ubijalci pravičnih se zvijajo pod udarci božje roke. Pozno, toda tem bolj zelo jih je zadela kazen. Bog je odlašal kazen, da bi se poznejši rodovi spomnili božjih napovedi. V takem duhu začnem opisovati preganjalce krščanstva in pokažem svetu, kako je ysemogočni Bog uničil in zatrl zaničevalce svojega imena. Prav je, da se ozremo nazaj v začetek krščanstva in navedemo prave preganjalce. Hoteli so pokončati cerkev — a zadele so jih kazni, ki jih je nebeški Sodnik poslal nad nje. (Bibliothek der Kirchengäter, Bd 36, J. 1919).

Rev. Pavel Podbregar.

Drobne vesti.

Koledarja še imamo lepo število v zalogi. Rokjaki, hitite in si ga čim prej oskrbite! Ne samo zase in za svojo družino ga kupite, ampak naročite ga tudi svojim znancem in sorodnikom v staro domovino. Zelo jih boste razveselili s tem darom. — Pa tudi mladina in posamezniki, sezite po novem koledarju! Letošnji koledar mora imeti vsakdo. Ni zadosti, če imate samo en koledar pri hiši! Če še nimaš koledarja za letošnje leto, brž piši na Upravo Ave Marije v Lemont. Letošnji koledar ni samo koledar, ampak predvsem berilo, ki ima trajno vrednost. Kljub temu smo ostali pri navadni ceni, samo zato, da bi Vas razveselili in da bi ga čim več izvodov razprodali. Stane samo 50c. Če ga pošljete v stari kraj, priložite za poštino. Sedaj pa le vsi na noge, vsakdo mora naročiti koledar! Razveselili se ga boste. Razveselil se ga je in ga pohvalil vsakdo, ki ga je naročil.

Tudi Ave Maria mora v vsako slovensko hišo v Ameriki! Pa tudi v starem kraju. Za to morate skrbeti vi, ki ste v tujini. Zdaj je čas, da se zgane in delate za Ave Marijo. Naj ne bo nobenega Slovenca, ki bi nam ne poslal za dvajsetletnico vsaj enega novega naročnika. Bodite korajžni! Korajža in veselje za napredek dobrega časopisja naj vas spremlja pri vaši agitaciji.

Ponovno nam je poslala enega novega naročnika Mrs. Šme, Hoboken, N. J. Nadalje sta nam poslali po enega novega naročnika Miss Katie Pavlič iz New Yorka in Mrs. Martin Težak, Crested Butte, Colo. (Slednji je pred kratkim umrl mož, ki je bil naš vrli zastopnik. Čitateljem Ave Marije ga toplo

priporočamo v molitev.) **Precej novih naročnikov nam je pridobil tudi Mr. Frank Ulčar. Nedavno smo dobili od njega zopet 31 novih naročnikov.** Seveda je to lepo število. Žal, da so se nekateri tudi odpovedali. Če bi bilo pri njih več smisla za dobro stvar, bi nam gotovo ostali zvesti. Koklja naj jih brčne! Vsa čast pa našim novim naročnikom. Upamo, da nam bo Mr. Ulčar poslal še lepo število novih naročnikov. Potrjuje nas v tem naklonjenost prečastitih gospodov duhovnikov in naših vrlih krajevskih zastopnikov. S posebnim veseljem moramo povdariti, da sta šla na roko našemu zastopniku in ga priporočila v cerkvi pri službi božji, preč. g. župnika v Calumetu in v Sheboyganu, Rev. L. Klopčič in Rev. J. Cherne. Ljubi Bog poplačaj njima in jima nakloni posnemovavcev!

Roka roko umije. Poglejte in prevdarite! Mi se kolikor mogoče nesebično in požrtvovalno žrtvuemo za vas. Dajte tudi vi tako storiti. Podpirajte nas in nam pridobite novih naročnikov! Ave Maria bo vedno lepša. Letos imate novo naslovno sliko, novo izvirno povest, lepe nedeljske govore in tako dalje. Ave Marijo že sedaj marsikdo pohvali. Pohvaliti jo bo moral tudi zanaprej. Naj pripomnimo tukaj, da sta se **dve novi naročnici sami oglašili** (Miss Jennie Gačnik, Hoboken in Mrs. Ivanka Glusac, Thornton, Ill.), **Mrs. Kobal pa ima obljubljenih čez 25 novih naročnikov.**

Živijo torej novi naročniki!

* * *

Druge drobne vesti so morale radi pomanjkanja pristora izostati.

Sedem Marijinih besed.

Rev. Janez Filipič.

IV.

“MAGNIFICAT ANIMA MEA DOMINUM, ET EXULTAVIT SPIRITUS MEUS IN DEO SALUTARI MEO, QUIA RESPEXIT HUMILITATEM ANCILLAE SUAE.” (Luk. I. 47-48.)

Ali po naše: “Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju. Zakaj ozrl se je na nizkost svoje dekle,” je četrta beseda Marijina zaznamovana v svetem pismu. — Ko je Marija izvedela preveselo vest, da bo mati Odrešenikova, tedaj je začela podrobneje razmišljati to veliko skrivnost. Spoznala je, da so obljube dopolnjene, da skoraj pride Odrešenik, da bo človeštvo spravljeno z Bogom, da zasije nova doba sreče in miru zbežanemu človeštvu. In ob tej misli se njena duša napolni silne hvaležnosti napram Bogu, pa tudi silnega veselja v Bogu. Tolika zavest sreče jo prešinja, da izlije svoja srčna čustva veselja in hvaležnosti v prekrasen slavospev “Magnificat”, ki je visoka pesem krščanstva, Cerkvi tako ljuba, da jo polaga duhovnikom vsak dan na ustnice v njihovih dnevnicah.

Je pa ta slavospev kot rečeno, pred vsem slavospevom veselja. Marija se veseli, silno veseli tako, da vzklika: “Moja duša poveljuje Gospoda.” In Marija se veseli v Bogu, zakaj predmet njenega veselja je Bog in so božje zadeve. In Marija se hvaležno veseli, zakaj vse svoje veselje pripisuje Bogu, “ker se je ozrl na nizkost svoje dekle.”

S svojim veseljem pa Marija tudi nas opozarja, da imamo pravico do veselja, opozarja pa tudi, kje iščimo virov pravega veselja.

Da! Tudi mi imamo pravico do veselja. Vsak človek, vsak kristjan ima pravico veseliti se. To pravico nam daje sveto pismo samo, ki tolikrat povdarja veselje. “Ne vdajaj se žalosti in ne vbijaj se s svojim prevdarjanjem. Veselje srca, to je človekovo življenje in zaklad brez zmanjšanja sveto-
sti; veselje človeku življenje daljša,” govori n. pr. knjiga Modrosti in nadaljuje: “Žalost v srcu človeka tare, dobra beseda pa ga razveseljuje.” “Veselo srce obraz razvedruje, dušna žalost srce podira.” Vse to in še druge so besede svetega pisma stare zaveze, ki nas spodbujajo k veselju. In kolikrat naglaša v novozaveznih knjigah veselje zlasti sveti Pavel, čigar veselo oznanilo je, da božje kraljestvo ni jed in pijača, ampak pravičnost, mir in veselje v svetem Duhu, ko imenuje veselje na prvem mestu med vsemi darovi svetega Duha, ko nam vzklika tako vneto: “Veselite se v Gospodu, še rečem. Veselite se in mir Kristusov naj veselo gospoduje v vašem srcu!”

O da! Tudi mi imamo pravico do veselja. Seveda mora biti veselje pravo, podobno Marijinemu veselju, če hočemo biti njej podobni. Zato je nad vse važno, da se oziramo le po pravih virih veselja. Omenimo nekaj takih virov s par besedami!

Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, ohranimo čisto vest. “Dobro vest imej,” govori Tomaž Kempčan, “pa boš zmeraj vesel. Dobra vest zelo veliko prenese in je tudi v nesreči vesela.”

Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, moramo veliko moliti. “Ako je kdo med vami žalosten, naj moli,” govori sveto pismo in sveti Janez Zlatoust dostavlja: “Molitev je zavetje v vsaki bridkosti, podlaga veselosti, vir stanovitne sreče.”

Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, moramo ostati v tesni zvezi z Jezusom zlasti s pomočjo večkratnega prejemanja zakramenta sv. Rešnjega Telesa in svete pokore. Kakšni bogati studenci veselja nam teko iz teh vrelcev, o tem govori glasno vsakdanja skušnja!

Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, moramo Gospodove dneve posvečevati tako kot nas uči sveta Cerkev. Cerkveno bogoslužje s svojimi molitvami, obredi in lepimi navadami nam nudi dan za dnevno vedno novo, pa bogato veselje.

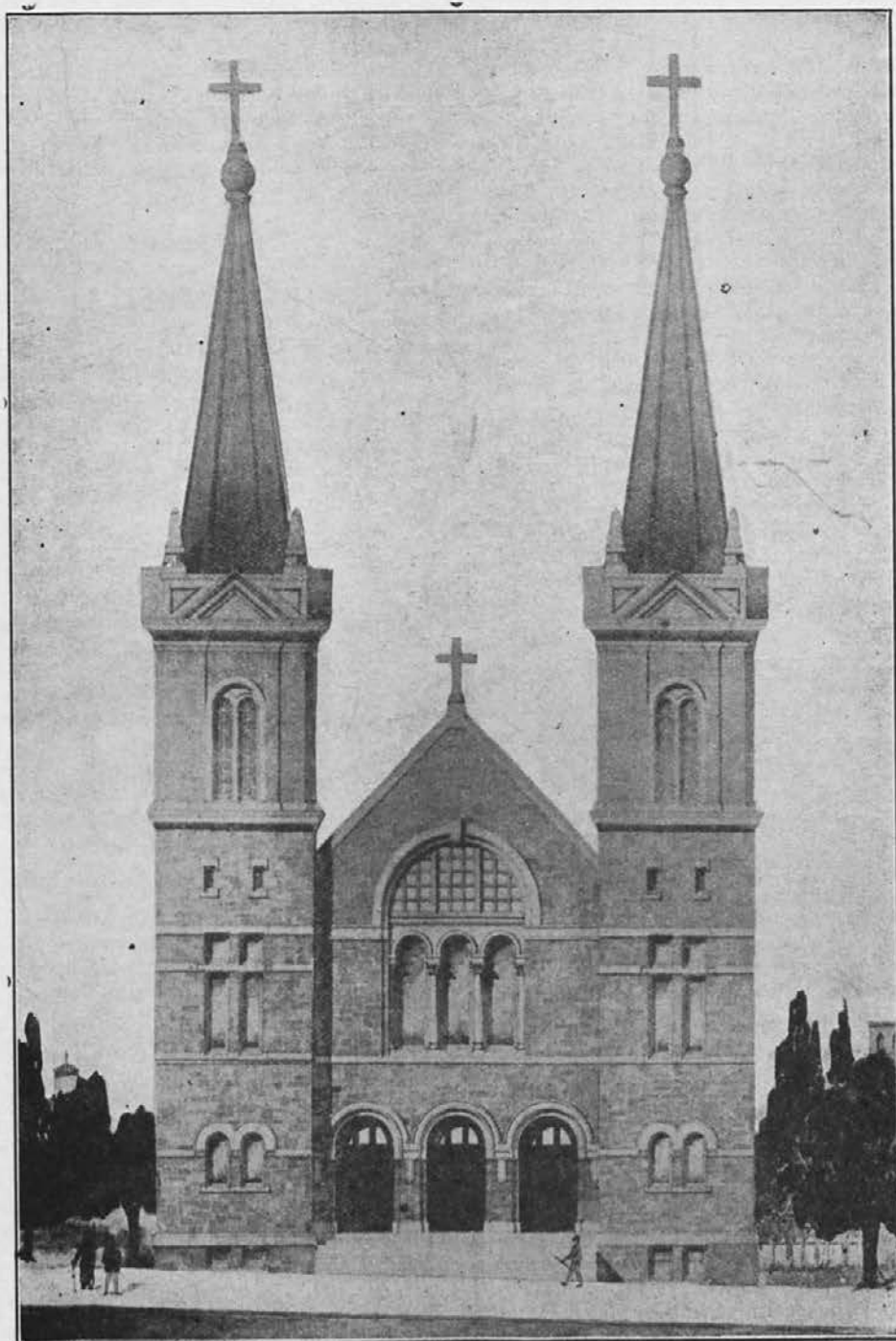
Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, moramo biti pripravljeni tudi na žrtve! Zakaj veselje in trpljenje sta si brata. Vedno je veljalo in velja: Veliko žrtvuj, potem pa pričakuj, da se skoraj poreče: sedaj se pa veliko raduj. Na krščanskih tleh vedno teče izpod peze trpljenja vrelc veselja.

Če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, potem se večkrat in radi zavedajmo, da nam je Marija najboljša mati. O kaka sladka zavest: Marija moja mati in jaz njen otrok! Ona nam je in ostane “začetek veselja”.

In končno, če se hočemo po zgledu Marijinem veseliti, vedimo, da nam tudi naravno veselje v pravi meri in na pravi način ni zabranjeno. O, kaj in kakšnega veselja nam nudi lepa narava, blagglasna pesem, poštena igra in dobra družčina, vrejeno družinsko življenje in čitanje dobrih knjig in časopisov. O, le segajmo z veseljem po teh virih veselja! Varujmo pa se pijančevanja in nečistosti, gostilen in plesišč, umazanih kino in gledaliških predstav, skratka poželenja mesa in poželenja oči in napa puha življenja! Vemo sicer, da svet išče tudi v tem in pred vsem v tem svojega veselja, baš zato pa je svet, in posebej današnji svet, ki ima bolj kot kdaj na izbiro posvetno veselje, tako reven in ubog na pravem veselju. Ne! Svet nam pravega vese-

lja dati ne more! On nas pač razburi, omami, hipno preslepi — podobno kot se izlije nevihta, kot izžari preveč pekoče sonce, ki pač za trenutek oblije in razgreje zemljo, a prave vlage in prave rodovit-

nosti prinesiti ne more. Pravo veselje more biti le v zvezi z Bogom prav kot poje Marija: "Moja duša povelečuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju."

Prekmurska cerkev sv. Jožefa v Bethlehemu, Pa.

Nekaj kronike.

Iz Belokrajine. Od 7. do 10. septembra so v Črnomlju slovesno praznovali 700letnico ustanovitve župnije. (Ameriški Slovenci se seveda zadovoljujemo z manjšimi obletnicami, kajne?—Ur.) Na čelu slavlja je bil sam prevz. knezoškof ljubljanski. Vsa Belokrajina je bila to pot po koncu, da je tem bolj dostojno proslavila znameniti dogodek. Predmestje Loka je ob tej priliki sezidala lično kapelico v čast Srcu Jezusovemu, Kristusu-Kralju. En domačin je za kapelico nabavil krasni kip Srca Jezusovega (za 2,000 Din). Ob blagoslovitvi te kapelice se je vsa župnija posvetila Srcu Jezusovemu. Sicer pa so se tedaj vršile v Črnomlju razne manifestacije. Časopisi so obširno poročali o neredki slavnosti. Z velikim zanimanjem prebirajo Črnomeljski župljani zlasti v tem času Grudnovo "Zgodovino slov. naroda", kjer se navajata dva duhovnika — junaka iz znane rodbine Stariha-Kolbezen. Ta rodbina je doslej dala že 14 duhovnikov, deset po očetovi in štiri po materini strani. Delovali so po Kranjskem, Štajerskem in Primorskem, največ po župnijah nem. vit. reda. Najslavnejša izmed teh sta bila junaka Martin in Matija.

Prvi, rojen v Črnomlju l. 1655, je pastiroval na slovenskem Štajerskem za časa, ko se je prvokrat razodevalo presv. Srce Jezusovo sv. Marjeti Mariji Alakok. Kot župnik pri sv. Miklavžu je l. 1704. s pomočjo župljanov pri tkzv. "Babjem klancu", premagal divje Kruce (prim. kletvico: Krucitürken). Ti so prihrumeli iz Ogrskega in plenili po zelenem Štajerju. Za ta slavni čin si je Martin zaslužil častni naslov v zgodovini: Stariha Victoriosus, Stariha Zmagoslavni.

Drugi, Matija, je bil župnik v Semiču, kjer so ga 20. julija 1720 napadli hajduki (36 po številu) in ga na golem telesu žgali z razbeljenimi verigami. Kakor nekdanj sv. Lavrencij jim tudi on ni hotel izročiti cerkvenih zakladov. Tolovaji so vso cerkev in župnišče izropali, njemu pa z dvakratnim udarcem sekire odsekali glavo ter mu odprli prsni koš. Poprej so mu bili izpolnili prošnjo ter mu dali časa, da je obudil kesanje in prosil Boga odpuščenja za svoje morivce, prav po zgledu prvega mučenca sv. Stefana.

Rev. K.

V SPOMIN † ČAST. MATERI VIKARICI, S. MARIJI STANISLAVI VOH,

ki je poslala prve šolske sestre v Ameriko.

Ta velika hčer sv. očeta Frančiška je umrla 30. sept., 1928 leta v Mariboru na Štajerskem. Hvaleznost nas veže, da ji posvetimo par vrstic.

Velika pokojnica je bila rojena 3. okt. 1859 v St. Ilju pri Velenju na Štajerskem. Kot učiteljica se je v mladosti 19 let popolnoma posvetila Bogu in sprejela redovno obleko sv. Frančiška 15. avgusta 1878 leta pri Šolskih sestrah v Mariboru. Živela je v redu nedolžno, čisto, deviško — svetniško. Skozi celih petdeset let je neumorno delovala za lastno izpopolnitev, za procvit in razvoj kongregacije Šolskih sester in za krščansko vzgojo mladine ter si tako stekla nevenljivih zaslug za človeštvo, za Cerkev in državo. Bila je od leta 1896 do leta 1914 vrhovna prednica kongregacije, ravnateljica učiteljskega, meščanske šole in vadnice — od leta 1914 pa vrhovna svetovalka in vikarica kongregacije.

Sredi poklicnega dela jo je Previdnost božja poklicala na račun, ki za njo gotovo ni bil težak, saj je vse svoje delo vršila iz najčistejših namenov v čast božjo in blagor bližnjega.

Leta 1912 je obiskala tudi nas v Ameriki.

Veliko se je trudila za proslavo služabnika božjega škofa Slomška — kako je želela, da bi bil skoro uvrščen med svetnike.

Kako je bila priljubljena je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica. — Za krsto velike blage pokojnice so korakali odlični dostojanstveniki: vladni svetnik, oblastni odbornik, mestni župan, okrajni glavar, stolni prošt itd. Pogreba se je udeležil tudi starosta lavantinske duhovščine kanonik in dekan v Šmartnem, pri Slovenjgradcu, Janez Lenart.

Prihitele pa so k poslednjemu slovesu tudi mnogoštevilne prednice in zastopnice posameznih samostanov Šolskih sester — iz Št. Pavla na Koroškem, Velikovca in St. Jakoba v Rožu, Spli-

ta in Mostarja, Ljubljane, Šiške, Repnjega, Škofje Loke, Kranja, Celja, Topolšnice, Ptuja in sv. Petra pri Mariboru. Tudi zastopnice Usmiljenk so bile navzoče.

Gojenke vseh zavodov Šolskih sester, šolske sestre, veliko bivših hvaležnih učenk in mnogo, mnogo ljudstva se je ob pogrebu nabralo na Slomškovem in Glavnem trgu.

Poslovilno besedo je izpregovoril in pogrebne svečanosti opravil prevzvišeni škof dr. Ivan Tomažič.

Tam daleč preko morja, počiva v večnem snu — naša blaga mati Stanislava — velika služabnica božja in Slovenka.

Ave, anima candida!

"Nad zvezdami že blaga duša Tvoja bila

Ko v grob tvoj žalost bridke solze vliva

Al križ nam sveti govori,

Da vidmo draga mati se

Da vidmo v raju svetem se nad zvezdami!"

S. M. A.

700 LETNICO SMRTI SV. FRANČIŠKA

smo obhajali pred tremi leti — a lani smo slavili 700 letnico odkar je bil asiški patrijarh prištet svetnikom. Par besedi o tej slavnosti.

Bilo je v nedeljo 16. julija 1228 leta v Asizu. Zlato solnce je priplulo izza gora, da proslavi velik dan svetega Frančiška — kateri ga je v življenju imenoval svojega brata — posebno v "Solčni pesmi: Hvaljen bodi, Gospod, in s Teboj vse Tvoje stvari.

Najbolj solnce, naš Gospod brat, ki daje nam dan, in z njim nam sveti in je lepo in veliko s svitom svojim."

Asiška stolnica je bila okinčana kot mati, da počasti svojega velikega sina. V njenem svetišču je bil postavljen bogato okrašen papeški prestol. Velika množica ljudi, opojena s svetim veseljem je bila navzoča. Bili so Asižani, bogati in ubogi, ozdravljenci in prijatelji — sorodniki sv. Frančiška. Na drugi strani baroni, knezi in plemiči; redovniki raznih redov — a pred temi sestre sv. Klare in sinovi sv. Frančiška. Velika tihota je zavladala, ko je vstopil sv. oče Gregor IX., spremljan od kardinalov, opatov, škofov. Sv. oče stopi na prestol in začne govoriti krasen govor v čast in slavo sv. Frančišku, kateremu je bil dolgo let branitelj in prijatelj. Izbral si je besede sv. pisma "Kakor jutranja zvezda med oblaki, kakor mesec, ki razsvetljuje nočne tmine, kakor solnce, ki sije po dnevi, tako je Frančišek svetil v hiši Gospodovi.

Po tem govoru je eden od kardinalov prečital čudeže sv. Frančiška — drugi pa prošnjo, da bi bil uvrščen med svetnike.

Sv. oče vzdigne roke in oči proti nebesom in izpregovori sledeče slovesne besede:

"V slavo najvišjega Boga Očeta, Sina in sv. Duha, brezmadežne Device Marije in svetih apostolov Petra in Pavla in v čast cele rimske katoliške cerkve, smo se odločili po prevdarjanju naših bratov in prelatov, vpisati v zapisnik svetnikov, blaženega očeta Frančiška, katerega je Bog poveličal v nebesih in katerega mi slavimo na zemlji. Njegov praznik naj se obhaja na dan 4. oktobra."

Nato so zapeli sv. oče in kardinali zahvalno pesem "Te Deum". Ljudje v cerkvi in zunaj cerkve so vpili, godba je veličastno zaigrala — a zvonovi so slovesno naznanili velik dogodek celemu svetu.

Sv. oče zapusti prestol in poklekne na grob sv. Frančiška ter ga poljubi. Nato opravi prvo sv. mašo na čast sv. Frančišku.

Bil je to velik dan milosti, dan, ki ga je Gospod pripravil mestu Asizu, veliki frančiškanski družini in celi katoliški cerkvi.

Ti, pa o sv. Frančišek, rosi najobilnejši blagoslov na brezštevne svoje duhovne otroke — posebno ne pozabi pisateljico teh vrstic — Tebi vdano ljubečo hčer,

S. M. A.

GLASOVI
od
Marije Pomagaj
P. Benigen.

Zaklad.

Za novo leto imamo neko srčno željo. Obogateti želimo naše drage rojake. Na ameriških Brezjah imamo velik, neizčrpljiv zaklad. Po njem morejo postati bogatini vsi. In kdo si tega ne želi? Ni se pa treba bati, da bi kak tat ali celo bandit mogel vzeti komu ta zaklad.

Kakšen je nek ta zaklad? — vprašate dragi bravci. Povem vam, da je silno dragocen in vam zelo koristen. Kar je pa posebno važno pri tem zakladu, je to, da vam ga ne more nihče ukrasti, kadar je v vaši posesti. Imeli boste korist od njega vedno, dokler ne izplačate svojega dolga do zadnjega centa. In vendar, nekaj čudnega, ta zaklad se ne bo zmanjšal, niti kaj izgubil na svoji ceni.

Ali ste že uganili, kakšen zaklad vam želimo izročiti? Rekli boste, saj vi, ubogi sinovi sv. Frančiška, ne morete imeti zakladov. Obljubili ste uboštvo. Kjer so pa zakladi, tam ni uboštva.

Da, obljubili smo uboštvo, nimamo res ničesar na tem svetu, kar bi po pravici mogli imenovati: to je naše. To je gola resnica glede časnih reči. Imamo pa zaklad v dušnem oziru, velik, neprecenljiv zaklad za vaše duše. Lastujemo ga že štiri leta in mnogim smo pomagali ž njim. Želimo iz srca obogateti vsakega, ki še nima tega zaklada. — Imenuje se

Apostolat sv. Frančiška.

Mnogim je že znan, imajo ga in so ga veseli. Tistim pa, ki ga

še nimajo in ga žele dobiti, povemo, kako si ga pridobe. In to ne samo zase, temveč dobe ga lahko tudi za tega ali onega rajnega, kateremu hočejo v korist obrniti ta zaklad.

Načina sta dva, kako si pridobite ta zaklad.

Prvi je, da daste zanj enkrat za vselej \$10.00. Teh gotovo ne bo nihče ob koncu leta pogrešal.

Drugi pa je, da daste \$225 za en akter zemljišča. Toliko nam-

† Čast. mati Stanislava Voh, ki je poslala prve šolske sestre v Ameriko.

reč stane en akter zemljišča na ameriških Brezjah. Tudi na ta način so prišli nekateri do zaklada tako posamezniki kot večje slovenske naselbine in dobro stoječa društva.

Zaklad, kakor rečeno, je za duše; one dobivajo korist od njega. Vsi še ne vedo o tem zakladu, zato ga ne morejo ceniti kakor zasluži. Naj bi si ga oskr-

bel vsakdo za malo svoto, nikdar mu ne bo žal.

Kaj daje apostolat sv. Frančiška?

Kdor je postal član apostolata sv. Frančiška, ima pravico do sledečih duhovnih dobrot:

1. Deležen je vseh molitev in vseh drugih dobrih del, ki jih opravljajo sinovi sv. Frančiška v našem komisarijatu.

2. Deležen je zlasti **sto svetih maš na leto**, ki se darujejo za žive in mrtve člane apostolata. — V naši cerkvi se vsako leto na dan vernih duš opravi en slovesni rekvijem za umrle ustanovnike.

To so gotovo velike milosti, katerih je deležen član apostolstva sv. Frančiška. Rojaki, sezite po tem zakladu! Gotovo hočete dobro, tako vsak samemu sebi kot svojemu dragemu ranjkemu, zato pošljite čimpreje svoj prispevek za Apostolat sv. Frančiška na upravo Ave Marije v Lemont. S tem koristite najprej sebi in svojim najdražjim, potem pa tudi nam redovnikom na ameriških Brezjah. Vaši prispevki za apostolat bodo pokrili naše stroške in dolgove, ki nas teže. Veliki so še ti dolgovi na farmi in bi se jih tako radi iznebili s pomočjo Apostolata sv. Frančiška. Veliko stroškov smo imeli zadnje leto z novicijatom in drugimi nujnimi napravami. Tudi ti še niso vsi poravnani. Zato srčno prosimo vse naše rojake in rojakinje, da si poskrbe zaklad Apostolata sv. Frančiška, sebi in nam v korist.

Brat Izidor.

"Glasovi" septembra so sporočili o nezgodi br. Izidorja Stergarja, da je bil dne 25. avgusta prepeljan v bolnišnico sv. Jožefa v Joliet. Tam je ostal do 2. okt. Isti dan ga je Mr. Nemanič prepeljal iz Joliet v Chicago v Alexian Brother's Hospital. To pa zato, ker imajo redovnike, ki strežejo bolnikom; med njimi je tudi eden Slovenec iz Ljubljane že 20 let kot redovnik v tej bolnišnici. V Jolietu so pa samo ženske postrežnice, katerim je pač pretežko streči paraliziranemu bolniku in se je ugodilo njih prošnji, da ga pošljemo v bolnišnico k bratom sv. Aleša. Vrhtega je pa tudi velika razlika glede stroškov. Bolnišnica sv. Jožefa je bila sicer popolnoma zastoj, plačati pa je bilo treba zdravniku za operacijo hrbtenice \$100, postrežnici pa \$8 na dan. V Alexian Bros. Hospitalu pa se plača na mesec \$62.00.

Ker so bratu Izidoru noge nerabne vsled padca, mu je K.S. K.J. izplačala 500 kot svojemu članu. Izrekamo ji prisrčno zahvalo za hitro pomoč. Kako dobro je biti njen član! Nihče ne ve, kdaj ga zadene ta ali druga nezgoda ali obišče bolezen. In Jednota mu priskoči na pomoč kot dobra mati brez ugovora in odlašanja, ko spozna potrebo svojega člana. Zato, **kdor še ni član naše skrbne katoliške Jednote, naj se ji pridruži čimpreje.**

Naša cerkev.

Delo na farmi je v jeseni dovršeno. Bil je torej čas, kaj za lepoto hiše božje storiti. Potrebna je bila večja razsvetljava pri treh oltarjih. V ta namen smo dobili lične okraske in dva lestence pri velikem oltarju. Električno razsvetljava je priredil zopet p. Benedikt in pomagal mu je br. Gavdencij. Prav dobro sta izvršila to delo in za plačo nista vprašala. Po ceni se stori, kar store doma. Kako lepo je zdaj

razsvetljena naša cerkev, zlasti pri slovesni službi božji.

Letne duhovne vaje.

Že nekaj let imamo koncem meseca novembra predpisane duhovne vaje za redovno družino. Za nas je ta čas najpripravejši. Ni več dela na farmi in tudi ni romarjev k nam. Zato je mir in tihota kakor nalašč za to sveto letno opravilo, da ga moremo opraviti nemoteno. Vseh redovnikov je bilo 24, ker so prišli sobratje tudi iz Chicage. Duhovne vaje je vodil p. Odilo, naš misijonar.

Na praznik Vseh svetnikov treh redov sv. Frančiška je bil sprejet kot samostanski tretjerednik **kandidat Martin Dzurila** iz Clevelanda, O. Dobil je redovno ime br. Konrad. Daj mu Bog stanovitnosti v novem poklicu.

Kakor je bilo brati v časniku The New World, so imeli ravno zadnji teden novembra v Vatikanu duhovne vaje. Udeležili so se jih tudi sveti oče Pij XI., kardinala Peter Gasparri in Henrik Gasparri ter še 50 prelatov. Govore sta imela škof Hermenegild L. Pasetto, bivši apostolski pridigar, in p. Leon, župnik cerkve sv. Lovrenca v Rimu, oba iz kapucinskega reda. Ob sklepu duhovnih vaj v soboto, so imeli sv. oče nagovor ter so priporočili navzočim, da bi se prizadevali spolnovati nauke duhovnih vaj pri svojih vsakdanjih opravilih.

Kako zelo torej ceni sveta Cerkev duhovne vaje in naroča redovnikom in duhovnikom, da jih opravijo vsako leto. Celu sami papež — pri vsem velikanskem delu, ki ga imajo z vlado vesoljne Cerkve, dobijo čas za nje in jih opravljajo skupno z drugimi duhovniki celi teden vsem v zgled, in to vsako leto. Kako so pač potrebne duhovne vaje ali sveti misijoni za kristjane, koliko korist prinašajo vsem! Pri njih jasno spoznamo, da nismo

ustvarjeni samo za ta svet. Tedaj pač resno mislimo tudi na življenje, ki bo nastopilo za nas po tem kratkem našem življenju.

V zadnjih dveh letih so naši rojaki širom Amerike že v mnogih župnijah imeli srečo udeležiti se svetih misijonov, ki jih neumorno vodi naš p. misijonar Odilo. Da naši rojaki znajo ceniti veliko, izredno milost svetega misijona, je temu dokaz obilna udeležba po raznih naselbinah. Dokaz zlasti to, da ga hočejo imeti v vsaki župniji in kličejo misijonarja povsod, da pride tudi k njim oznanjat večne resnice; saj ima že do julija leta 1929 oddane vse tedne za svete misijone. In koliko jih je že imel, odkar je v Ameriki!

Leta 1929, kakor je zdaj določeno in javljeno, se bo pa tri dni meseca julija, namreč 6., 7., in 8. vršil

vseslovenski katoliški shod.

Kaj takega še nismo doživeli Slovenci v Ameriki, zdaj pa je to dejstvo, ki se bo uresničilo čez nekaj mesecev. Namen tega shoda je, zbrati kolikor mogoče vse naše rojake in rojakinje iz vseh župnij in naselbin prostorne Amerike na en kraj, kjer bi vsi kot samo ena velika družina poslušali besede večnega življenja, kjer bi se navdušili za življenje po naši sveti veri, navdušili tudi za naš mili slovenski jezik.

Drzna, velikanska je že sama misel zbrati naše rojake iz cele Amerike skupaj. Ogromno, velikansko bo šele delo, da se bo moglo to misel udejestviti po zasnovanem načrtu.

In prišli bodo od vseh štirih vetrov ne samo starejši naši rojaki in rojakinje. Mnogi se bodo prvokrat sešli na tem shodu, ki se niso videli, odkar so zapustili svojo domovino, svojo domačo župnijo, svojo rojstno vas. Koliko veselja bo prinesel njim ta sestanek! Pa ne samo starejši, temveč tudi mladina bo prišla;

že zdaj se pripravlja na ta velikanski, vseslovenski -katoliški shod. Tako ste brali o navdušenem voditelju slovenskega Orla, župnije sv. Vida v Clevelandu, o Rev. M. Jagru, ki je rekel: "Približno tisoč ljudi iz Clevelanda bi lahko spravili s seboj na ta shod, in to samo mladine, namreč naš slovenski, katoliški Orel."

Če pomislimo samo na to nasebino in njeno navdušenje za katoliški shod, koliko jih bo prišlo še iz drugih, ki niso tako oddaljeni od ameriških Brezij, kjer so določili, da se vrši vseslovenski katoliški shod.

Vsakemu vnetemu rojaku že zdaj prekipeva veselja srce, ko je bil napovedan ta shod, kakšno navdušenje je zanj že zdaj. Kaj šele, ko se bo vršil.

Ogromno nalogo je prevzel pripravljalni glavni odbor. In daj Bog, da jo bo tudi častno izvršil in dosegel svoje vzvišene namene za dobrobit slovenskega naroda v Ameriki.

"Nihče naj ne podira, pač pa se strnimo vsi v eno vrsto in pomagajmo — zidati." Vsi pa zlasti molimo goreče vsak dan za božji blagoslov za prvi vseslovenski katoliški shod v Ameriki.

Iz našega ofisa.

ZAHVALA.

V zelo važni zadevi sem se zaupno zatekla k Mali Cvetki, sv. Tereziji. Obljubila sem, da se bom javno zahvalila, ako bom uslišana. Moja prošnja ni bila zastoj. Uslišana sem bila in zato spolnujem svojo obljubo in se ji na tem mestu še enkrat najlepše zahvaljujem ter se ji priporočam še v bodoče v varstvo.

Priloženo pošiljam mali dar \$2.00

Mary Planinšek, Cleveland, O.

Spodaj podpisana se srčno zahvaljujem Srcu Jezusovem in Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Bila sem nevarno bolna, a sem na Marijino priprošnje zopet ozdravela. V njeno pomoč zaupam, da bom zopet zmožna za vsakršno delo. Priporočam se v molitev in darujem \$5.00.

Mrs. Johana Winter,

6619 Bonna Ave., Cleveland, O.

Darovi za cerkev:

Mrs. Anna Juričić Sr. \$5 in Mrs. Mary Juričić Jr. \$2 za električne lučke pri Srcu Jezusovem.

Za električne lučke pri sv. Tereziji je nabrala Mrs. Mary Juričić Jr. \$24.50. Darovali so ji:

Mrs. Anna Juričić Sr. \$3, Mrs. J. Juričić \$3.50, Mrs. J. Terlep \$1, Mrs. J. Terlep Jr. \$1, Mrs. Lopartz \$1, Mrs. Kouzna \$1, Mrs. Gregorich \$1, Mr. Flajnik \$1, Mr. E. Juričić \$1, Mr. J. Terlep \$1, Mrs. Tijan \$1, Mrs. Pazdertz \$1, Mrs. M. Juričić \$1, Mrs. P. Rozich \$1, Mrs. Konda \$1, Mrs. J. Buchar \$1, Mrs. Mahkovic 50c, Mrs. Uraich 50c, Mrs. Groielj 50c, Mrs. Laurich 50c, Mrs. M. Jevitz 50c, Mrs. J. Jevitz 50c, Mrs. Pluth 50c, Mrs. Jurkevich 50c, Mrs. Hudy 50c, Mrs. Stefanich 50c, Mrs. J. Zelka 50c, Mrs. Ambrož 75c, Mrs. Golobitch 50c, Mrs. Avsec 25c, Mrs. Legan 25c, Miss Tomazevich 25c, Mrs. Tomazich 25c, Mrs. Cinderle 25c, Mrs. Metez 25c, Mrs. Martinčić 25c, Mr. Vidmar 25c, Mrs. J. Sraj 25c, Mrs. Bozich 25c, Mrs. Culick 25c, Mrs. Setina 25c, Mrs. Videc 20c, Mrs. Kritz 20c, Mrs. Wolfe 15c, Mrs. Moren 10c, Mrs. Sonce 10c.

Za Slomškov sklad so darovali:

Anna Plemel 50c, Mary Skul \$1, Agnes Skul 50c, Frank Skul 50c.

Darovi za kolegij:

Very Rev. M. Šavs ponovno \$150.00.

M. Azman \$1, Mary Safran \$1, Terezija Fisher.

IZ UPRAVNIŠTVA:

Še enkrat javljamo vsem tistim, ki plačujejo naročnino za mesečnik "Ave Maria" svojcem v stari domovini, da je mnogim ista potekla. Prosimo torej, da jo blagovolijo obnoviti, ali nam vsaj javiti, da jo hočejo plačevati, ker drugače jim bomo morali list ustaviti.

Ker pa dobivamo iz domovine mnogo priznanih in pohvalnih pisem, v katerih izražajo prejemniki svojo zadovoljnost nad vsebino lista in željo, da bi ga dobivali tudi v bodoče, zato upamo, da med našimi naročniki ne bo nobenega, ki bi jim zaradi male svote \$3.50 krtil to veselje, ampak, da se bo še pomnožilo število tistih, ki bodo za novo leto svojce v starem kraju s tem darom razveselili. Seveda bomo vsem z veseljem postregli.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Joseph Grdina \$1, Mary Jereb \$2, Julija Mlakar 10c, John Glavar 50c, John in Margaret Horvat \$2, Mary Vidmar 50c, Antonija Gerček \$1, Mary Madic 12c, Francis Sodec 50c, Margaret Kuhar \$1, A. Barle 10c, Mary Tomec 20c, Magdica Brišar 25c, Mary Kobal \$1, Mary Safran \$1, Anna Premel 50c, Terezija Fišar 20c, John Glivar \$1, Frank Visočnik 50c, Mary Zimperman \$2.

Darovi za list Ave Maria:

Francis Vrabčič \$1, Mrs. Marolt 20c, Anton Smolič 25c, Ignac Rjavec 25c, Agnes Miklavčič 50c, Julija Klun 25c, Ignac Zupančič 10c, Anton Ciglar 15c, Louis Banich 50c, John Horvat \$1.25, Mary Panzel \$2.00, Mary Planinšek 50c, Karl Kovačič \$1, Anzele J. 25c, Mary Butala 10c, John Nov 25c, John Lavtažar 15c, John Potočnik 25c, Mihael Potočnik 25c, Joseph Brula 25c, Rudolf Sustarič 15c, Jakob Malovrh 5c, Mary Stefan 50c, Jakob Muhich 10c, John Zalar 25c, Mary Safran \$1, Anna Plemel \$2.

Za sv. maše so poslali:

Anton Stiglitz \$2.50, J. Klepac \$1, Mary Skerl \$4, Frank Pristov \$2, Uršula Kušar \$6, Družina Hočevar \$1, Josephine Sustar \$1, Stephan Baulisich \$1, Mary Jereb \$2, Mary Trontel \$2, Stephan Lestar \$1, Mary Sodec \$1, Frances Starman \$2, Anton Ferfolja \$3, M. Lavrich \$2, Mary Haulich \$1, Margaret Ritonija \$1, Antony Kollis \$1, John Glivar \$1.50, Frank Erjavec \$3, Jan Horvat \$3, Louis Krek \$1, Ivana Petrina \$2, Mary Bozner \$5, Mary Zerovnik \$1, Louis Banich \$1, Josephine Prebil \$2, Jury Lavrich \$1, Mary Janzel \$3, F. L. Pueblo \$5, A. Potočnik \$10, Antonija Cerček \$1, Anna Verbays \$1, Mary Planinšek \$2, Frances Mesojedec \$1, Agnes Pierce \$1, Helena Turk \$1, Karl Kovacich \$2, po Mr. Frank Ulčar \$1, Anna Zgonc \$1, Uršula Perme \$2, D. Press \$1, Urh Steblaj \$1, Julija Scharenbrok \$2, Mary Pavlešič \$6, Terezija Glad \$1, Jennie Rayer \$1, F. S., Clev. \$2, Terezija Tavčer \$1, Mary Habjan \$1.50, Joseph Spehar \$2, Ann Grahek \$2, Uršula Ambruse \$1, K. Hladnik \$5, Fr. Croshal \$2, Louis Mohar \$1, Mrs. O'Shanghnessey \$1, Uršula Grabrijan \$1, Mary Safran \$2, Agnes Sebat \$1, Mary obal \$3, John Glivar \$4, Marko Bluth \$1, Anica Sme \$2, Angela Berus \$1, Frank Wisochnik \$1, Helen Zore \$2, Frank Planinšek \$5, Mrs. F. Tomshich \$1, Katinka Osterman \$5, Mary Novak \$2.00.

Topla zahvala častitih sester karmeličank na Selu pri Ljubljani.

Jezus! Dovolite, da se Vam za poslani milodar najiskreneje zahvalimo. Hvaležno smo prejele 1200 Din. Vsem blagim dobrotnikom: tisočeri Bog povrni. Z iskreno molitvijo se skušamo vsaj nekoliko oddolžiti. Gospod bo plačnik. Tudi sv. Mala Terezija ne ostane dolžnica. Vračala bo z obljubljenimi nebeškimi rožami. Dobrotnikom jih natrosi v podvojeni meri. Na god Male Cvetke se je v naši kapelici brala posebna sv. maša za dobrotnike in od 3. do 11. okt. smo opravljale zanje slovesno devetdnevno z blagoslovom. Dal Bog, da bi vsi in tudi posamezni izdatno čutili karmelsko hvaležnost.

Karmel na Selu.

Naši mladini.

BETHLEHEM.

Compiled by "Doc."

A name which is known in every capital of the world —
A name which, as an industrial trade-mark, is valued at millions —

A name which, in the world of music, has become as renowned as Bayreuth —

A name which, in the several branches of athletics, has become famous —

Such is the name of Bethlehem, Pennsylvania.

Bethlehem has played a worthy part in strife and in peace and its record belongs to American history.

When the blue and pink and white — clustered wax candles are lighted and the children sing Christmas carols the celebration marks annually the birthday of Bethlehem.

It was on December 24, 1741, that a little band of missionaries and settlers who had labored for a year in the valley of the Lehigh River in eastern Pennsylvania gathered to worship in a combined log house and stable above the Monocacy Creek.

The first Christmas Vigils of these first settlers from Moravia and Bohemia are described in the "History of Bethlehem" as follows: "Their humble sanctuary, with beasts of the stall sharing its roof, brought the circumstances of the Savior's birth vividly before their imagination. With the forest about them, stretching away to where heathen multitudes lived in ignorance of Immanuel, the relation between the subject of that holy night and their purpose toward those dwellers in the forest possessed their minds. It stirred the quick fancy of Count Zizendorf, always keenly responsive to such impressions. Acting upon impulse, he rose and led the way into that part of the building in which the cattle were kept, while he began to sing the quaintly pretty words of a German Epiphany hymn.

Not Jerusalem
Rather Bethlehem
Gave us that which
Maketh life rich;
Not Jerusalem

No name had yet been given to the settlement. That vigil service and that hymn suggested one. By general consent the name of the ancient town of David was adopted and the place was called Bethlehem."

Of Bethlehem's rich historical heritage much has been written. The Colonial Hall—the Continental Army Hospital; the stately Moravian Church, with its belfry from which the trombone choir plays; the Moravian Seminary buildings and grounds, of post-Revolutionary fame; The Community House; the Bell House, with its grassy quadrangle; the Old Chapel; the Sisters House; and other structures of native stone; architecturally charming specimens of Colonial and Revolutionary Bethlehem, — all of them not simply relics, but in constant use today.

Industrial Bethlehem is one of the very greatest workshops of America. Upon the one bank of the Lehigh still stands the Moravian Community, while for miles along the opposite bank modern industry ranges itself—a huge steel works—roofs, furnaces, chimneys, sidings, waste—heaps, huge, strident, overpowering—a very fountain—head of tremendous energy.

While the historical aroma lingers, the city is a Modern American city, industrially and in business and residential aspects.

Bethlehem, with its great steel plant and its increasingly diversified industries, has an economic foundation that is exceptional.

Bethlehem has paved streets, boulevard lighting, enterprising stores, modern banks and office buildings, tree shaded avenues, attractive suburbs, pleasant homes and fine churches and school buildings,

Among the last named is the Slovenian Church of Saint Joseph. The Slovenian parish of St. Joseph was organized by the Very Rev. former Commissary-Provincial of the Holy Cross Commissariat, Father Casimir Zakrajsek, O.F.M., on July 4, 1913—the congregation being made up of immigrants from Prekmurje, a part of Slovenia, in Jugo-Slavia.

The Rev. Anselm Murn, O.F.M., was placed in charge of this newly formed congregation and became the first pastor on September 6, 1913.

The Very Rev. Monsignor Peter Masson, Rural Dean and Commissary of the Archdiocese of Philadelphia, since deceased, officiated at the blessing of the foundation on July 4, 1914, and that of the cornerstone on November 15, 1915.

During the time of the erection of the edifice, the people worshiped in the auditorium of the Holy Infancy Church. This was made possible only through the courtesy of the Rev. H. P. McGettigan, the pastor.

After eight years of hard labor the Rev. Anselm Murn, O. F. M., was succeeded by the Rev. Jerome Knoblehar, O.F.M.,

Very Rev. Father Clement Veren, O.F.M.

who arrived on October 5th, 1921 and remained until April 20th, 1923.

On April 22, 1923 the present pastor and Commissary-Provincial of the Croatia Fathers, Father Clement N. Veren, O. F. M., was placed in charge of the parish.

Under his able administration the cornerstone of the parochial school was blessed, on October 25, 1925, by the Very Rev. Monsignor Peter Masson, and the solemn blessing of the school, on July 5th, 1926, by the Very Rev. Monsignor Joseph A. Whitaker.

He also succeeded in obtaining an assistant in the person of the Rev. Leo Novitskie, O.F.M., in June, 1926, to direct the school. On August 24th, 1926, the first band of Franciscan Sisters from the Motherhouse at Lemont, Ill., arrived to start classes. The first teaching sisters were: Ven. Sister M. Sibila, O.S.F., Superior; Ven. Sister M. Decolata, O.S.F., Ven. Sister M. Baldomira, O.S.F., Ven. Sister M. Irma, O.S.F., Ven. Sister M. Frances, O.S.F. The number today has been increased to seven in the persons of the Ven. Sister M. Avita, O.S.F., and

Ven. Sister M. Maximiliana, O.S.F. The Ven. Sister M. Venantia, O.S.F., and M. Mary, O.S.F., have supplanted Sisters M. Irma, O.S.F., and M. Frances, O.S.F.

On September 1st, 1928 the Rev. Leo Novitskie, O.F.M., was transferred to So. Chicago to assume the duties as pastor of St. George's Church, and the Rev. Dominic P. Dohanyos, O.F.M., of St. Stephen's Church, Chicago, replaced him.

Today the parish consist of some three hundred and fifty families and is ever on the increase.

St. Joseph's Parish has a soul. It is not a large parish but it has some snugness in the Pennsylvania hills. It has what is not common in the United States: traditions of the past—of the forefathers—and of the present also. It has men and women who love their mother tongue. St. Joseph's has a soul.

MEMORABLE DAYS.

By **Albina J. Wahcic.**

IN the annals of our Notre Dame College there are recorded many significant and important events, but there are two that are especially prominent and closely related, namely, the formal opening and dedication of Notre Dame College in South Euclid, Ohio, on November 35, 1928, and the coming of the Reverend Mother Mary Antonie, Superior General of the Congregation of Notre Dame on December 7th. To me, these two days will remain memorable long, long after the exciting moments of my graduation will have passed.

The preparations for the dedication were elaborate. Invitations were sent out in all directions. It was planned to make the day as perfect as possible in every detail. At ten o'clock on the morning of November 25th, the first ceremony of the dedication took place in the College Chapel. The procession was headed by the Knights of St. John, followed by the Fourth Degree Knights of Columbus. The "Flower Girls" composed of Seniors, preceded the Rt. Rev. Joseph Schrembs, D. D., Bishop of Cleveland, and his attendants, monsignori, priests and acolytes. The Sisters' choir sang the ceremonial "Ecce Sacerdos Magnus", the Veni Creator and other hymns, during the special prayers of the Bishop.

This ceremony was follow by the blessing of the exterior and interior of the College and the impressive blessing of a beautifully carved crucifix in the main lobby.

In the second procession, representatives from a great number of organizations, Notre Dame High School students in uniform, College lay faculty, Alumnae, and student body in academic cap and gown preceded the entire Guard of Honor and clergy.

The Bishop read a Low Mass and gave a masterful sermon in which he emphasized the meaning of

education and the great and noble work the Sisters of Notre Dame have done in the years of service in America. The education they give the Catholic youth is a real education, from the primary grades upward to the highest intellectual guidance in all the principal branches of arts and sciences. A Catholic education will make the young people of today, the good and useful citizens of tomorrow. The Bishop spoke at length on this subject.

After Mass, breakfast was served in the College Dining Room after which the visitors inspected the building. Students stationed at the different parts of the building gave all necessary information concerning the different rooms.

Over two thousand people came, among them many celebrities. Mr. Charles A. Mooney, Congressman, gave a short but pointed talk in the "Little Theatre" student assembly hall. The faculty of Western Reserve University was also represented. Numberless favorable comments were made. The

Rev. Dominik P. Dohanyos, O.F.M., Bethlehem, Pa.

building was a complete surprise to many. They never expected anything so beautiful. A remark similar to the following was made, "This is a day I shall never forget. The beautiful ceremonies seemed to transport me into the picturesque mediaeval times." Everyone was more than satisfied.

The last feature of the day's program was Tea served at four o'clock. The Seniors were hostesses. The end of the day had come. Both Sisters and students were weary but—oh—so happy! It was a perfect day.

In the first paragraph, I stated that the two events of November 25th and December 7th were closely related. Reverend Mother Mary Antonie was expected to be present at the dedication, but due to inclement weather on sea the ship did not leave the harbor until some days later than scheduled. On the fifth of December the Reverend Mother together with her companions Sister Mary Bonaventura and Sister Mary Vincentine arrived in

New York from Brazil, where they had visited the Sisters of Notre Dame teaching there. On the sixth they came to Cleveland and were welcomed at Notre Dame Academy on the same afternoon, on the following morning they were received at the College.

The day of the visit was a most appropriate one. December seventh was the first Friday of the month, the eve of the feast of the Immaculate Conception, the day of the reception of new members into the Sodality of the Blessed Virgin. The Low Mass was read by the Reverend Francis A. Heierman, S. J., professor of Religion and Philosophy at Notre Dame College. Breakfast was followed by the reception into the Sodality and Benediction of the Blessed Sacrament.

After the students had assembled in the Little Theatre and our honored guests had seated themselves the following program was given:

PROGRAM.

Message of Welcome and Felicitation

The Reverend Mother Mary Antonie
Superior Gen'l. of the Congregation of Notre Dame
Notre Dame College
December, 1928.

Diana Overture, AscherCollege Orchestra
SalveAnne Gatzie
ForewordColetta Raimer, Adelina Corrigan
Threefold Greeting,
Celestine Monaghan, Angela Imburgia, Lucile Quay
College Song, Josephine Klein, '29.....Choral Club
Welcome Our Eminent Guest.....Beatrice Amersbach
Lift Thine EyesChoral Club
A Verse from the Psalms.....Ruth Seegert
Benedictus Qui Venit in Nomine Domini,

Catherine Arth
South Euclid MarchCollege Orchestra
ModeratorMary Rita Shea
PianisteAlbina Waheic

Mother General expressed gratification and surprise and congratulated the students taking part in the program. She had not expected such a wonderful reception. She had thought that she would merely see the Sisters and student body and look over the building and grounds. She was given a surprise party of the most pleasant kind. May Mother Marie Antonie and her companions visit us soon again for they shall be received with great joy.

MALO GRAMATIKE. — A LITTLE GRAMMAR.

(Nadaljevanje.—Continuation.)

Mnogo bi še moral govoriti o samostalniku (substantivu), če bi hotel, da bi povedal vse, kar je potrebno. Toda to ni bil moj namen. Obljubil sem, da bom opozoril le na glavne stvari. Pri samostal-

niku sem se vsled tega omejil na tri glavne deklinacije. Drugo je moralo izostati. Danes preidemo na pridevnik.

Pridevnik—Adjectiv.

Sedaj-le o božičnih dneh ste slišali peti priljubljeno božično pesmico: Tiha noč, blažena noč . . . Kaj je "noč" iz slovniškega stališča že veste: samostalnik, ki ga dekliniramo po 3. deklinaciji. Kaj pa je "tiha", "blažena"? To sta dva pridevnika, tukaj v obliki ženskega spola. Za moški spol se glasita ta dva pridevnika: tih, blažen (oz. tihi, blaženi, če sta namreč določena), za srednji pa: tiho, blaženo.

Pridevnik (adjectiv) ima svojo deklinacijo, ki pa v marsičem spominja na samostalniške deklinacije. Poskusimo deklinirati "blažen"!

Ednina, moški spol:

1. blažen (oz. blaženi),
2. blaženega,
3. blaženemu,
4. blaženega (blažen,-i, če se pridevnik nanaša na neživo bitje),
5. pri blaženem,
6. z blaženim.

Ednina, ženski spol:

(po zgledu "lipa")

1. blažena,
2. blažene,
3. blaženi,
4. blaženo,
5. pri blaženi,
6. z blaženo.

Ednina (srednji spol):

1. blaženo (ali n. pr. rdeče),
2. blaženega,
3. blaženemu,
4. blaženo (rdeče),
5. pri blaženem,
6. z blaženim.

Dvojina, m. sp.:

1. blažena,
2. blaženih,
3. blaženima,
4. blažena,
5. pri blaženih,
6. z blaženima.

Dvojina, ž. sp.:

1. blaženi,
2. blaženih,
3. blaženima,
4. blaženi,
5. pri blaženih,
6. z blaženima.

Dvojina, sr. sp.:

(kakor ženski sp.)

1. blaženi,
2. blaženih,
3. blaženima,
4. blaženi,
5. pri blaženih,
6. z blaženima.

Množina, m. sp.:

1. blaženi,
2. blaženih,
3. blaženim,
4. blažene,
5. pri blaženih,
6. z blaženimi.

Množina, ž. sp.:

1. blažene,
2. blaženih,
3. blaženim,
4. blažene,
5. pri blaženih,
6. z blaženimi.

Množina, sr. sp.:

1. blažena,
2. blaženih,
3. blaženim,
4. blažena,
5. pri blaženih,
6. z blaženimi.

Deklinirajte za poskušnjo: lep, tih, svet!

(Dalje prih.)

—o—

Rev. Jakob Soklič:

SVETA NOČ.

BILO je v Trstu leta 1921. Strašna decembersko-mrzla burja je brila po ulicah. Vse je bežalo proti domu. A tolpa divjih fašistov je na ogromnem kamijonu kričala na vsa usta — z divjo naglico so v burji in mrazu hiteli proti slovenskemu Škednju. Naznanjena je bila zarota slovenskih delavcev: češ, zbirajo se, govorijo zoper Italijo in poskušajo zanetiti upor. "Eja, eja, alala!" je divje odmevalo po ulici . . .

V pritličnem stanovanju ozke ulice, ki vodi proti plavžem, se je okoli malega štedilnika stiskala družinica delavca Josipa Babudra. Josip je bil svoje dni delavec v plavžu, a zdaj je bil kot drugi — odpuščen. Svetovna vojska je tudi njemu pritisnila svoj pečat — izčrpan in upadel se je bližal svojim zadnjim dnevom. Žena je upala na okrevanje dragega soproga; trudila se je s prodajo kruha po Trstu, da je moža oskrbela z boljšo hrano in zdravili. Edino njihovo veselje je bila mala Anica, živahna, ljubeznjiva deklica, ki je obiskovala tretji razred. —

Današnji mrzli večer je dobil družinico v veselem pomenku. Oče je Anici pripovedoval pripovedke, mati je šivala. Prav božji mir je plaval nad malo družinico. A kar naenkrat! Surovo udarjanje ob vrata — kričanje. Vrata se siloma odpro — pred prepadeno in iznenadeno družinico stoje — fašisti...

Mati in hči zakričita od strahu, Babuder vstane. V tem hipu so že okoli njega fašisti, ga zvežejo in tirajo iz hiše. "Ti bomo pokazali Jugoslavijo, ti delavska zgaga! Ti anarhist!" Otrok se oklene očeta, a surova roka zgrabi deklico in mater in ju sune v kot. In očeta so z drugimi delavci vred odpeljali...

* * *

Svet večer je bil. Tih in milo so sijale božje zvezde — mir in ljubezen sta objela vso deželo. — V Babudrovi sobici brli mala lučka. Delavec se je vrnil iz zapora popolnoma zdelan; prišel je, da doma umrje . . .

Anica sedi pri očetu: "Dragi moj atek, pa zakaj nočeš g. župnika, da ti prinese sv. popotnico!" — Nevoljno strese bolnik z glavo: "Pusti to, Anček, otrok moj! Prižgi raje svečke na drevescu!" — "Ne, oče, midva z mamico te lepo prosive; naj pride danes Jezus k nam!" — "Pusti me, Anica, pusti!" A mala se oklene očeta in ga objema: "Atek, jaz grem kar po g. župnika!" Trdi delavec se je udal...

Kmalu nato je stopil sivolasi, dobri župnik v sobo in podelil bolniku sv. zakramente. Po opravi se je ustavil stari mož pri bolniku in mu govoril o božjem Detetu. In priskakljala je Anica v sobo, mati je prižgala sveče na božičnem drevesu in delavčevo obličje — temno in žalostno — se je razjasnilo. Sklonil se je v postelji s težavo: "Radi Jezusa odpustim svojim sovražnikom, tudi fašistom!"

S postelje se je smehljal smrti zapisani delavec, ob njem je v sreči žarel sivi duhovnik, žena je potolažena stala ob bolnikovi postelji, deklica je skakljala okoli drevesca. O blažena, sveta noč . . .

Blažena za one, ki v Kristusovi ljubezni pozabijo na vse težave sveta in odpuščajo vse krivice. — Njim res angeli pojo sveto noč, blaženo noč . . .

Ni pa svetonočna ljubezen objela krdela surovih fašistov. S koli v rokah so vdrli v župno cerkev, si s silo naredili pot na kor. Na koru se je v sladkih glasovih topila "Sveta noč, blažena noč" — pesem svetonočne sreče. "Abasso! Proč, vi tujci! Tih s to proketo pesmijo, proč s tem suženjskim jezikom!" In udarjale so debele gorjače . . .

Fašistov ni srečal božični angel, njim ni pel svetonočni zvon . . .

Ljubi Jezus, to noč molimo za svoje uboge brate . . . Niti pred Teboj ne smejo v sladkih materinskih besedah peti in moliti v Tvojo čast! Ozri se — kralj revnih in teptanih — nanje, blagoslovi jih: naj tudi njim kmalu zapoje zvon pesem sreče in odrešenja . . .

PISMA.

5036 S Kostner Av
Chicago, Ill., Dec. 14, 1928.

Dear Editor:

I read the "Ave Maria" and like it very much. I am a student in seventh grade, am 12 years old I attend the St Bruno's School.

Our school is located on 49th and Harding Ave. We are taught by St. Francis Sisters, we have the same sister as last year, she is very good to us when we have a little spare time sisters tells us very interesting stories.

I have to walk six or seven blocks to school, and when it is cold in winter, I ride the streetcar.

The children of our school are getting ready to perform a Christmas entertainment. And now I am closing my letter.

I remain sincerely yours,

Frank Stonich.

Cleveland, Ohio
Dec. 2, 1928, St. Lawrence School

Dear & Rev. Father:

Just a few lines to tell you that this is my first time I am writing to you.

I always read the story of Naši Mladini in the Ave Maria, it is very interesting. I like it very much because it is a catholic story. I read these stories everytime it comes here.

I hope that these stories of Naši Mladini and Catacomb will be in this book next month in the Ave Maria.

I am a girl of fourteen yrs old. My name is Mary Hocevar. I go to St. Lawrence School. My sisters name is Sister Clara. She is slovenian sister.

We have eleven sisters in our school. The principal of our school is Sister Stella.

We had saved money to buy Sister Stella a turkey for Thanksgiving day. She was very glad to receive the turkey, a day before Thanksgiving.

We also saved money to buy Sister Clare something for Thanksgiving day. We bought her two nice big white chickens and some fruit for Thanksgiving.

She was very glad to receive the gifted. She told us that this is the first time she ever received anything for Thanksgiving. We were very glad to hear that, that we did not know what to do.

That whole day Sister Clare was very nice to us.

We have two priests at our parish of St. Lawrence Church. There names are Father Oman & Father Gnidovec.

I hope that this letter will be read by you Father. I do like priest to read my letter's that I write.

I have no more to write to you. But someother times I will write longer letters, that you will be more interesting.

I hope that this letter will be put in the Ave Maria, to be read by other children.

Truly yours

Mary Hocevar.

Castiti gospod Urednik:

V Ave Maria sem brala več pisem od otrok. Pa bom se jaz napisala nekaj iz Euclida na 222 stretu. Naša cerkev je lesena in se ji prav St. Christina's church Pa je nekaj novga pri nas (svala) šola. Letos so prišle sestre pa vučijo otroke tudi jaz hodim v V razred Učimo se po slovensko molit, peti čitat tak se men zdi du precej lepo pojemo pri sv. maši. Najrajši imam pesem Veš o Marija, Tud se učimo igre za Božič. Otroci so vsi vesel ker bodo igral vsake sorte kuharce soldate in ne vem kaj še vse.

Imam sliko od naše šole in otrok, ako bi jo lajkali bi Vam pošlala. (Kar pošlji jo — Ur.)

Še Vam moram povedati da je moj brat v Hinsdale se uči za gospoda, ker ne vem še kaj pisat Vam voščim Vesel Christmas in novo leto, veliko presento od Santa Claus.

Vsi vaš pozdravimo iz Euclida mama, ata in

Francis Pink.

Dear Rev. Father:

I hope you will be glad to hear some news from Indianapolis that I am going to write. I like to read letters from boys and girls in Ave Maria. I attend Holy Trinity School. We have a new school, which was built in 1926. The corner stone was blessed by "Rev. Anton Bonventura Jeglich of Ljubljana". We also are going to have a play in Slovenian on January 13 in the new school hall. I am going to be in an other play were only children are going to play that is if we get the book we sent for. I am in the seventh grade and my age is twelve years. The next time I write I'll write in Slovenian. Best wishes to you and all the readers of the magazine.

O remain sincerely yours

Christina Brodnik.

736 N. Warman Ave.
Indianapolis, Ind.

Dec. 18, 1928.

Gilbert, Minnesota. Nov. 19, 1928.

Gospod Uradnik vas bi prosila za jeni kounar v list Ave Maria, jest sem stara komej trinajst let, jest hodam v šest gret, se dobro učim tuky nimamo slavenske šole kar sem se na učila sem se od ata, de znam slavensko pisati, toraj jest sem danes parvi pot uglasam v magazine av. M. Mi šolarje smo pod vodsvom našiga Č. M. M. Bilban, dečke greja parvo mi dekalce pa drugo nadelja k sv. Obhalijo. vsaki mesec, tako žalijo F. M. Naš rd. M. F. M. Bilban so bli za 3. mesce v starimo krajo na obisko. Mi šolarje smo bli prav vseli da smo jih še nazaj dobili, so pri jazni z otroci, moj ata gredo spet na dolgo križavo pot za lilija ave. M. list, nam bo spet dolčast ki nih ne bo doma tak dolgo. v lansko leto nam domačm je blo dolkčast nam otrokam, so nam povedali ka sa domu prišli veliko lepiga in velike hiše in fabrke in šole, pa lepe cerkve. po šernem svetu, pa veliko so našli dobrih in slabih ladi pa pravijo da Ave M. list na praduje, pa še bol bi lahko ko bi se dobri ldi za vedali za slavenšino. Zlasti za Ave M. list, nar bol se jim je pa dopadlo pri Mariji Pomagaj v Lemontu, pri vas Fatar Urednik Ave M., ker imate tako lepo cerkaco m. b. po kristjana ki ste bli vi C. C. C. maštnike tako dobri z mojma atajom, tam v Lamontajim. naša mama so bli prav vseli in mi otroci ki ste bli vi z nam tako prijazni, boh naj bo vam plašnik. Za to ko bom pa jest zrasla bom pa tudi vam kaj pomagala rašeljati list Ave M. Moji starejšija sestra služi v Dulutu, Minnesota, v St. Mary's Hospital že bliza 2 letti. Vsi mi vas prav lepa pozdravimo fata Urednika in f. Snaj in f. Frli-nora pa klicam že na konar Ave M. druge boje in dekalce da še vi pridite na konar Ave. M. da se oglasate v magazine Ave. M. kakor sem se jest pozdravam vse štatalne lista Ave M.

Srečno z Bogom.

Katarina Ulchar.

Že zopet se malo oglasim da Vam malo voščim vesele praznike in ker se bliža leto h koncu Vam pošljemo naročnino za Ave Maria za drugo leto in pa tistih vseh šest plošč bi radi imeli ke ste jih oglasili v listu. Privoščiti si jih hočemo, vsaj smo tako sami delali in zaslužili na vrtu. Ata radi poslušajo zato jih bomo za božič pa presenetili z njim. Mogoče bi vas zanimalo zato Vam sporočim da smo pridelali v našem vrtu 75 baskets fižola, kakih 60 doz. sladke koruze in pa malo krompirja in nekaj buč. Za zeleni stročji fižol se največ dobi, ata so ga prodali po \$1.00 basket. Seveda so mama in nekaj tudi ata pomagali nabirat fižol ker za nas ga je bilo preveč. Imeli smo dosti denarja za kupit knjige in druge potrebščine in še je ostalo. Zahvalim Vas ki ste mi povedali kdaj da je moji sestrice god tudi moj god pride na isti dan Avg. 17. Zdaj pridno hodimo v šolo trije to je jaz in dva mlajša brata. Vam gospod urednik kakor tudi vsem čitateljem Ave Marie voščim vesele božične praznike in srečno novo leto in prosim da bi Vas Bog blagoslovil z velikimi dobrotami.

S pozdravom Vaša

Emilija Adamič
Burton, Ohio.

Kansas City, Kansas.

Prečastiti gospod urednik:

Tukaj vam pošiljam zopet en mali dopis od nas tukaj živ-
čih Slovencev v Kansas. Kakor semi zdi kadar uzamen v roke
prelub leni list Ave Maria in vi dim dopise iz raznih okrajev sa-
mo od nas tukaj v Kansasu pa skoraj nič jest mislim da tudi mi
mladi fantje in dekleta imamo ena dično šolo tukaj v Kansasu v
katerej nas naše učiteljice Č. S. učijo brati in pisati angleško in
slovensko pa zakaj se nebi nekoliko potrudili, in da bi dostavili
kakšen dopis v list ave maria. Zato sem se odločil da sporočim
kako je še kaj tukaj. Seveda prinasa niše tako velika zima pa vse
eno, smo naj raje notri v topli hiši in se pridno učimo naše šol-
ske naloge katere nam naložijo naše Č. učiteljice da jih imamo
vedno uredu kadar pridemo v šolo in tako nam gre čas naprej,
da bomo kar hitro stopili v novo leto 1929 vletu 1929 bipa rat vi-
del dopis v listu ave maria vseh mojih tovarišev kar jih je tukaj
v Kansas tako da bi gospot urednik imel kar žule naroki kadar
bi prebiral naše dopise. Zaz dej naj zadostuje to moje pisanje
bojim se da bi bilo preveč tudi morem nekaj pustit za drugokrat.
Torej lepo pozdravljam vse čitatelje list ave maria po v sej ame-
riki posebno pavas prečastiti gospot urednik

William Sainich,
509 Elizabeth ave.
Kansas City, Kansas.

ODGOVOR VSEM SKUPAJ IN VSAKEMU POSEBE.

Vseh pisem sem iz dna srca vesel. Ko bi imel
več časa na razpolago, bi še zanaprej odgovoril vsa-

kemu posebe. Toda, sedaj mi menda tega ni več
treba. Saj se je, hvala Bogu, naša mladina zbudila.
Spočetka sem moral z vsakim malo pokramljati, da
sem si pridobil nekoliko zaupanja. Upam, da je
mladina sedaj prepričana, kako vesel da sem njenih
pisem, zato se bo gotovo vedno v večjem številu
oglašala. Nič ne de, če so napake v pismih. Počasi
jih boste sami popravili. Vaša pisma pa bodo osta-
la lep spomin na ameriško slovensko mladino in iz
njih bodo poznejši slovničarji spoznali slovenske
dialekte po različnih naselbinah v Ameriki.

**Želim vsej ameriški slovenski mladini veselo no-
vo leto, obenem pa sporočam, da bom še vedno z
največjim veseljem sprejemal vaša ljubka pisemca
in jih uvrščal v Mladinski oddelek. Zatorej se ogla-
šajte v velikem številu iz vseh naselbin po širni
Ameriki!**

Bodite tudi tako prijazni in pridobivajte Ave
Mariji novih naročnikov. V vsako slovensko hišo
mora naš list in povsod morajo imeti naš koledar za
l. 1929. S to mislijo pojdite na delo in nam poma-
gajte!

Urednik Ave Marije.

Na ledu . . .

1

2

3

4

IN THE REALM OF BOOKS.

By Albina J. Wahcic.

Chesterton, G. K.: **The Secret of Father Brown.**

There are two most impressive figures in detective fiction, Father Brown and Uncle Abner, because both are spiritual detectives. Chesterton's Father Brown is a Catholic priest of modern England. Uncle Abner is a creation of Melville Davisson Post.

"Mr. Chesterton violates the rule that detective stories must be commonplace and realistic. His are grotesque, flamboyant and fantastic. They are phrased in that characteristic style of Chesterton which is as scarlet as sunrise and shrill as silver trumpets. They deal with the divine Detective of Whom Father Brown is the earthly representative.

"In something the same way the dark, sombre stories of Post exhibit Uncle Abner, the Calvinist, who sees in human actions the working of a dread and inescapable divine law of retribution. These stories are laid in the south of Virginia of nearly a century ago."

The purpose of the book "The Secret of Father Brown" seems to be twofold—to entertain the reader and to inform him of the detective's method of solving a mystery. His is a unique way. As a Catholic priest he is a student of human nature. He knows the workings of the mind better than a layman. He tells us that when a case is brought to him to be solved, he works out the plan of the crime in his own mind, just as the criminal would plan it, pieces together all the bits of information and of observation and in a remarkably short time is able to discover not only the motive and method of the criminal but the faiefactor himself. The first and last chapters in the book explain the secret; the rest is an account of eight cases.

It may be true that the cases are fantastic but there is a saying that "Fact is stranger than fiction". Perhaps they are improbable but in my opinion not

impossible. If an author like Chesterton or Father Brown is able to think up such cases would not the prolific criminal mind be able to carry them out? The newspapers continually bring us accounts of murders and robberies. Are not some of them every bit as grotesque and seemingly impossible?

"The Secret of Father Brown" is a 1927 book. It is popular and much read.

Wright, Willard Huntington: **Great Detective Stories.**

This book is remarkable for its thirty-five page Preface which is well worth reading. It interestingly explains the requirements of detective fiction. This will help you criticize detective stories, enable you to distinguish good, genuine ones from mere imitations. Following the Preface are examples by the foremost detective story writers beginning with the first, Edgar Allan Poe.

Deeping: "Old Pybus."

"Old Pybus" is by the author of "Sorrel and Son". It is a 1928 book chosen by The Book of the Month Club for the month of November. It is on the order of "Sorrel and Son" portraying sincere affection between the grandfather, Old Pybus, and the grandson, Lance.

Lewis, Windham: "Francois Villon."

The present day biographies are a great improvement on the biographies of past days. They are as interesting as novels, more so even in the fact that they are true accounts of a man's life.—Francois Villon is the hero of the popular operetta, "The Vagabond King". The play itself is based on J. H. McCarthy's "If I Were King", another book you will enjoy reading.

Mrs. Wharton: "The Children."

Vividly portrays what happens to the children whose parents have divorced and re-married.

Rev. P. Evstahij, O.F.M.:

DROBNE PESMI.

1.

Nisi zadovoljen,
dokler tu živiš,
hrepeniš po sreči,
pa je ne dobiš!

2.

Tiho trpi! Nič ne toži
v ognju trpk'h bolečin!
Da bo duša sl'čna roži,
ki jo ceni božji Sin!

3.

Povsod je Stvarnik pričujoč,
ohranja me njegova moč!

4.

Kak mило poje zvon v spomin:
postal je človek — božji Sin!
O duša moja, moli zdaj:
Zahvaljen, Jezus, vekomaj!

5.

Želim in voščim vsem ljudem:
Gospod vam svojo milost daj,

da večnost vaša misel bo,
da pridete v božanski raj!

6.

"Le eno je potrebno". . . Da, le eno!
Gospodu bodi, srce, posvečeno! —

7.

Stvarnik, poveličan bodi!
Tebi čast, o Večni Sin!
Sveti Duh, naj milost vodi
tvoja me do visočin!

IZGUBLJEN AMULET.

(Dalje s strani 14.)

Ostala je sama, prepolna novih misli in čuvstev. Zdelo se ji je, da se je prelevila in postala novo bitje. Vse, kar je bilo za njo, se je umaknilo daleč, daleč v ozadje. Kakor da so v dobi kratke urice dolga leta mnula. Imela je občutek, da je zdrknila v globok prepad, čigar stene se v nedosegljivost dvigajo na levo in desno. Nedosegljiv ji je bil vrh stene na levi, po kateri je bila zdrknila doli. Dobro je vedela, kaj je na tistem vrhu — njena lepa, zlata mladost. In ta je pravkar minila, pogreznila se je v večno pozabo. Ni možnosti več, splezati navzgor do tistega vrha in objeti čase, ki so bili. — Vrh stene na desni ji je bil neznana dežela. Upala je, da bo z naporom vseh sil, telesnih in dušnih, doplezala na tisti rob, da se bo odprl pred njo nov svet — toda kaj jo čaka tam? Kje je bitje, ki bi ji moglo vsaj z eno besedo namigniti, kakšna bo njena bodočnost?

Viktor? O, čuti se močnega in velikega — ali bo zmogel? Ali ga bodo še uzrle njene oči, ko se povzpne iz prepada na rob? —

Vso noč ni zatislila očesa. Živčna napetost je bila v njej tako silna, da se je le z naporom vsega svojega bitja vzdržala pri polni zavesti. Šele ko je ura kazala dve, se je umirila in se pričela opravljati. Zavest, da mora biti na vso moč oprezna in pazljiva zavoljo ljudi v hiši, je delovala nanjo. Kakor tat se je ukradla iz sobe in po stopnicah navzdol, da ni bilo najmanjšega šuma pod njenimi koraki.

Jutranji hlad ji je dahnil naproti in osvežil boleče čelo. Vse tiho je bilo okoli nje. Le tu pa tam je zalajal pes ali zakukurikal petelin.

Dospela je do Sv. Krištofa. Že jo je čakal Viktor, pripravljen za daljno pot. Samo majhno torbico je imel s seboj, da ne bi vzbujal pozornosti.

“Kako ti je, Dorica? Ali si si kaj odpočila?”

“Dobro, Viktor! Ne skrbi zame. Kako je tebi, sirota?”

Žarko se je nasmejal, da bi bila bolj pogumna.

“Dorica, ves svet je moj danes. Ali ne hotel bi ga, Dorica, resnično ne hotel, da ni tebe v njem. — Zato ga objamem, da bom tebe ž njim objel, da boš ti prej moja za vedno. Daj mi roko, da te povedem k altarjem!”

Molče sta stopala po peščenih poti, grob ob grobu se je vrstil na levi in desni. Slovesnost trenutka se je prečudno mešala z njegovo bridkostjo. Besede so se umaknile čuvstvom, ki so govorila ono silno govoricu, s katero se duše razumevajo brez zunanjih znamenj.

Obstala sta ob gomilah. Rosa je ležala na travi in tam od zaloške strani je sinil pramen svetlobe kot belina rimske ceste.

Dora se je zazrla v materin grob in znova doživljala v sebi vso težo dogodka.

“Mamica — ali čuti z menoj —?”

Zaplakala je — šele sedaj tesno ob materi je našla solze in naslonila je glavo na Viktorjeve prsi.

Privil jo je nase in je ni tolažil z besedo. Nagonsko je čutil, da ji bo lažje, če se izplaka.

Dva otroka — kot kip — na grobovih dveh mater . . .

Od zaloške plati se je oživiljal pramen svetlobe in njujini postavi sta vstajali iz mraku v jasnino. Na vzhodu je zažarela lahna jutranja zarja.

“Dora, pomiri se! Pogledaj, kako lepo vstaja jutro za gorami. Tako bo vstalo novo življenje nama prav kmalu.”

“Vsa polna sem vere in upanja, Viktor. Ali ljubezen je močnejša in premogla me je.”

“Da, Dorica, ljubezen je močnejša. Da ne pozabiva, čemu sva prišla. Prepričan sem, da ne stojiva zadnjič skupno na tej posvečeni zemlji, ob počivališču dveh maternih src. Ali čutim v sebi vso slovesnost te ure in vidim roki dveh mater, ki se dvigata v blagoslov. Čakata mojih besed, da pritisneta pečat na prisego. Dora, moja edina, moja žena, izvoljena za vselej! Zapuščam te, ker te zapustiti moram. Tu sta dva altarja ob najinih nogah. Pri svetosti obeh ti prisegam, da ne bo hipa v mojem življenju, ko bi utrip mojega srca ne veljal tebi. Ta prisega mi je več ko trikratni ‘da’, ki ga bom nekoč samo zavoljo predpisov ponovil s tabo v cerkvi. Potrebno ne bo, zakaj to uro ti dajem sebe in vse, kar je v meni. — Sedaj govori ti, Dora!”

“Velik se mi zdiš, Viktor, in moja beseda bo le detinsko jecljanje spričo tvoje. Ali čeprav sem slabotno bitje in nimam sil kot moj Viktor, vedi, da bom močna kot gora, ki se ne premakne ob potresu. V bridkosti in trpljenju, ki me gotovo čaka, mi bo tvoja prisega v oporo. In če te zasežejo, Viktor, vse skrbi in bolečine sveta, ena skrb naj ti ne trga srca, da bi tvoja Dora samo za hip nehala biti tvoja.”

“Izrekla sva, naj mamici blagoslovita najino zvezo.”

Sklonil se je na grobove in dvignil prsti. Pomešal jo je in nasul v srebrni puščici, viseči na zlatih verižicah.

“Dora, navadni poročenci si dajejo prstane v potrdilo zvestobe. Midva sva se poročila na poseben način, posebna mora biti zastava najine zveze. Vzemi to posvečeno prst in jo nosi kot amulet na prsih. Jaz jo bom nosil enako.”

Še sta postala in strmela v grobove, odkoder sta se dvigali roki dveh mater. Za hip je Viktor sklonil koleno in Dora za njim.

“Pojdiva!” je mukoma odločil. “Zgodilo se je in z mirnim srcem te zapuščam. Dorica, ne plakaj.

Skoraj dobiš poročilo od mene.”

“Ali ne morem s teboj na postajo?”

“Nikar, Dorica! Skrivač sem in vsaka neprevidnost mi utegne biti na potu.”

“Bodi! — Bog s teboj, Viktor!”

“Kako sem te vesel, Dora!”

Ob vratih pokopališča ji je dihnil poljub v slovo in odhitel pod rosnimi kostanji na postajo.

(Dalje prih.)

VSEBINA JANUARSKE ŠTEVILKE:

Urednikova uvodna beseda	str. 1-2	Nekaj kronike	str. 18
Mesečni pridigar (5 pridig)	str. 3-5	Glasovi od Marije Pomagaj	str. 19-21
Duhovno prerojenje (pesem)	str. 5	Iz našega ofisa	str. 21
Kazimir Troha in njegova druživa (povest)	str. 6-9	Naši mladini:	
Sveti večer na Tibetu	str. 9	Bethlehem	p. 22-23
Za može in za žene in za druge	str. 10-12	Memorable days	p. 23-24
Sv. Mala Terezija	str. 12	Malo gramatike	p. 24-25
Pozabljen amulet (daljša povest)	str. 13-14 in 29	Sveta noč	p. 25
Laktancij	str. 14-15	Pisma	p. 26-27
Drobne vesti	str. 15	In the realm of books	p. 28
Sedem Marijinih besed (IV.)	str. 16	Drobne pesmi	p. 28

Naročite KOLEDAR AVE MARIJE

ZA LETO 1929,

Stane samo 50c in Vam prinaša mnogo zanimivega berila. Še preden je koledar izšel, smo imeli čez 4000 naročil. Zatorej hitite z naročili!

Pošljite koledar tudi svojim znancem v starem kraju. To je zanje najlepšo novoletno darilo. Za stari kraj stane koledar s poštnino 75c.

ŠIRIMO GLASNIK PRESV. SRCA!

Sredi decembra je izšla prva številka Glasnika presv. Srca Jezusovega za l. 1929. Vsaka slovenska družina, vsak posameznik naj ga čimprej naroči! Zakaj? Zato, ker je Glasnik:

- 1) znanilec tiste pobožnosti, ki jo sv. oče posebno priporoča,
- 2) ker je glasilo družin, posvečenih presv. Srcu,
- 3) ker je član ves katoliški svet obsegajoče organizacije "Apostolstva molitve",
- 4) ker je vzgojitelj mož apostolov,
- 5) ker je širitelj duhovnih vaj,
- 6) ker Vam pripoveduje kako se presv. Srce bori in zmaguje po raznih deželah sveta in pomaga svojim častilcem.

Glasnik bo našim materam opisoval v l. 1929 vzor svete družinske matere in poročal o velezanimivem spreobrnjenju, kako je izobraženi pogan iz našega misijona v Indiji prišel k pravi veri.

Glasnik Vas bo razveseljeval z lepimi in bogatimi slikami. Januarska številka ima krasno umetniško prilogo (sliko), ki jo lahko denete v okvir, in stenski koledar za l. 1929 v dveh barvah.

Naročite si Glasnik takoj! Naročite ga pri g. župniku ali pri poverjeniku (poverjenici) ali pa kar naravnost pri: Upravi Glasnika presv. Srca Jezusovega, Ljubljana (SHS) Zrinjskega c. 9. Celoletna naročnina samo 1/2 dolaria.

(Naročnina se pošilja po bančnih čekih in v priporočenih pismih.)

V vsako slovensko hišo Glasnik presv. Srca Jezusovega!

POZOR! POZOR!

Sedaj dobite pri meni sledeča najbolj uspešna zdravila:

Alpen Tinkuro, ki je proti izpadanju las ali pa celo pospeši njihovo rast. Ta tinktura povzroči, da vam popolnoma prenehajo izpadati lasje, pa so še lasne korenine ali mah na glavi, vam bodo lasje zopet zrasi.

Bruslin Tinkuro zoper sive lase. Ta tinktura vam napravi v kratkem času popolnoma narurne lase, ravno take, kakor ste jih imeli v svoji mladosti. Moje zdravilo je tudi zelo uspešno zoper prahute in druge nerednosti na glavi.

Wahčić Fluid vam v kratkem času odpravi tudi najstarejši revmatizem in trganje po kosteh.

Elsa Žavba je najboljšo zdravilo zoper raznovrstne rane in druge kožne bolezni.

Še mnogo drugih zdravil dobite pri meni. Uspeh vseh so potrdila, premnoga zahvalna pisma.

Pišite takoj po brezplačni cenik!

JAKOB WAHČIČ,

143. East 95th Street, Cleveland, Ohio.

MERCHANTS & MINERS BANK

CALUMET, MICH.

Capital, Surplus & Profits over \$600,000.

MAIN OFFICE — FIFTH STREET.

LAURIUM BRANCH

Hecla Street

SIXTH STREET BRANCH

Sixth Street.

Šest novih plošč

ki jih je izdala Ave Marija

1. Slovenska polnočnica. I. del in	4. Šmarnice I. Litanije Mat. božje II. \$1.25
II del\$1.25	5. Nova maša I. Poroka II.....\$1.25
2. Santa Claus I. Božične pesmi II...\$1.25	6. Našim najdražjim v spomin. I. in
3. Vstajenje, I. in II. del\$1.25	II. del\$1.25

Vse plošče so strogo verske vsebine. Na vseh govori naš znani slovenski misijonar Rev. Odilo Hajnšek O. F. M. Naročite jih pri Ave Mariji hitro, ker smo jih naročili omejeno število. Za poštino pošljite za posamezno ploščo pet centov. Ako naročite vseh šest — poštine prosto. — Do sredine no vembra smo imeli čez 6000 naročil.

A V E M A R I A

BOX 443, LEMONT, ILLINOIS.

Ljubiteljem lepih povesti!

V kratkem začne izhajati v slovenskem dnevniku

“AMERIKANSKI SLOVENEK”

izredno zanimiva originalna povest

“Ena božjih cvetk”

ki bo izhajala dalj časa.

Tako zanimive povesti ste težko kedaj že čitali, kakor je ta povest. Ta povest sama je vredna najmanj dvakratne naročnine, kar stane list.

Zato naročite si list

“AMERIKANSKI SLOVENEK”

takoj, da bote čitali to povest od začetka. List izhaja vsak dan razun ponedeljka in dnevov po praznikih. Stane za celo leto \$5.00, za pol leta \$2.50. — Za Chicago, Kanado in ostalo inozemstvo letno \$6.00, polletno \$3.00. Naročnino pošljite na:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.